

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és csanádi egyesült
vasútiak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Arad Nyomda Rézvány-
Társaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, március 28.

Elfoglaltuk a Podgora előtti egész olasz állást.

Budapest, március 27. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

Tegnap az arcvonal több helyén heves harc folyt. Görzi hídfő-csapatok a Podgora magaslat északi része előtti egész ellenséges állást elfoglalták. Itt ötszázhuszonöt olaszt, köztük tizenhárom tisztet fogtunk. A Ploecen szakaszon az ellenség erősítéseket állítva a harcba, hasztalanul törekedett arra, hogy a tőle elfoglalt árkat vissza hódítsa. A harcok terjedelme növekedett és egész éjen át tartott a küzdelem. A tiroli hárvonalon csak mérsékelt tüzérségi harcok folytak. Az olasz tüzérség Caldonazot vette tűz alá (a Sugana völgyében.)

Délkeleti hadszíntér:

Durazzótól keletre két olasz tábori ágyút találtak löszrel. A helyzet változatlan. Köfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Példátlan ember- és löszermennyiséget dobnak harcban az oroszok.

Berlin, március 27. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Angolok ma reggel nagy kiterjedésű robbantásukkal több mint száz méternyi hosszúságban megrongálták St.-Elais melletti állásukat (Yperntől délre) és veszteségeket okoztak az ott levő századnak. A Vermelles-től északkeletre és keletre fekvő vidéken aknahrócokban sikereink voltak és logiyokat ejtettünk. Tovább Laboiselletől délre (Alberttől északkeletre) gyengébb angol osztagokat tüzelésünkkel megakadályoztunk abban, hogy állásunk ellen előnyomuljanak. Az angolok az utolsó napokban ismét lövöldöztek Lens városát. Az Argonnekban és a Maas területén a tüzharc csak átmenetileg gyengült.

Keleti hadszíntér:

Az oroszok a Hindenburg tábor-nagy parancsnoksága alatt álló arcvonal ellen tegnap kütönös hevességgel támadták meg támadásaikat. Így

a keleti harotéren eddig példátlan ember- és löszermennyiség harcra vetésével törtek a német vonalakra Jakobstadtól északnyugatra. Ennek megfelelő veszteségeket szenvedtek, anélkül, hogy bármiféle eredményt értek volna el. Welikoje Selonál (Widsytől délre) előcsapatok sikeres harcban ötvenhét oroszot fogtak el és két géppuskát zsákmányoltak. Az oroszoknak Poslawytól északnyugatra levő állásaink ellen irányuló ismételt erőfeszítései teljesen megghiúsultak. Miután a Naroc tótól délre három orosz hadtest részeinek többszörös erős támadásait visszavertük, nyugatporoszországi ezredek Mokrzyecenél ellentámadásba mentek át, hogy vissza szerezzék azokat a tüzérségi

megfigyelő helyeket, amelyeket harc-vonalunknak március huszadikán történt visszahajlítása alkalmával elvesztettünk. A vitéz csapat teljes mértékben megoldotta feladatát, e közben, valamint az ellenséges támadások elhárítása alkalmával, huszonegy tisztet és kettőezeregyszáznegyven főnyi legénységet elfogtunk és számos géptegyvert zsákmányoltunk. Repülőink a dünaburgi és wilejkai vasúti állomásokra és a baranowói—minski vonalon levő vasúti építményekre bombákat hajítottak.

Balkán hadszíntér:

Helyzet változatlan. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A nagy rejtély.

Arad, március 27.

Öreg, kigunyolt, szegény vidéki ősünk, a kit megmosolyogtunk azért, mert a tizezer lakósu rendezett tanácsu város számára szerkesztett, hetenként kétszer bátorító ujság élén külpolitikát csinált, — most, hogy véreink és országunk sorsa a véres külpolitikához köt bennünket és azzal készlet foglalkozni minden reggel és minden este, visszatérünk a te szavaidhoz és azt mondjuk, a mit a te husz esztendő előtti vezéreikkedben megneveltünk: „kezdjük Nagybritániát nem érteni.”

Nagybritániának és azoknak az előkelő politikusoknak, akiknek cselekvése Nagybritániát jelenti, nincs szüksége arra, hogy mi, a tőle messze fekvő ujság, a tőle messze élő, neki idegen és ellenséges olvasók, az egyszerű polgárok őt megértsék. Ha a hadi állapot nem is akadályozná meg, hogy e betűk hozzá jussanak és ha egyáltalán képzelhető lenne is, hogy ez egyszerű magyar töprengés felől tudomást szerezzenek, akkor se igyekezne előttünk megfoghatatlan eljárásáról magyarázatot adni.

Mi se törődnénk Anglia következtelen cselekvéseivel, ha az, a mi-ben Nagybritánia cselekvéseit nem értettük meg, nem jelentené százezer és százezer, hozzánk legközelebb álló ember sorsát és nem jelentette volna ezer és ezer kedves emlékeinknek a halálát és mindazt a rosszat, a melyet a háboru szavába foglalunk össze. A mikor Nagybritániát először, 1914. nyarán nem értettük meg, akkor ez az ország, amely addig a

világbéke órének mutatta magát, a világháboru kártyáit keverte és egymás ellen uszította Európa nagybalmait. Azt azután lassanként megértettük: Nagybritánia télelmes ipari és tengeri vetélytársát, Németországot akarta tönkretenni és mikor ehhez a tervhez szükségesnek látszott, immel-ámmal maga is beállott a háboru véres tusájába.

Most azonban hiába, messze van a mi közönséges észjárásunk az angol furtangoktól, megint nem értjük Nagybritániát. A párisi konferencián, amelyet már „nemesak a háboru győzelmes befejezése” érdekében tartanak, de azért is, hogy a békekötés után következő kérdések felől disputáljanak, — az entente többi államai Németország bojkottját, a németekkel való kereskedelmi összeköttetés örökös megszakítását sürgetik. Anglia ellenben azt mondja: erről szó se lehet. Angliának szüksége van arra, hogy Németországgal a kereskedelmi összeköttetést fentartsa. A háboru az más és az üzlet is más. A háboruban el kell pusztítani, de ha a háborunak vége lesz, továbbra is üzleteket kell vele csinálni.

Es ez az, mélyen tisztelt Asquith ur, ami nekünk, de bizonyára nálunk kevésbé vidéki emberek előtt is érthetetlen. Ha Németország annyira szükséges része a világforgalomnak és ha Németországra épen Angliának van szüksége: akkor miért kell folytatni a véres harcot ellene? Es miért kell elpusztítani a nyugati hadszíntéren anyai brit alattvalókat

és a britek szövetségeseinek, ha a dolog vége mégis csak az, hogy Anglia barátságos és kellemes üzleti összeköttetésbe öhajt lépni Németországgal.

Kezdjük nem érteni és még mindig nem értjük. De vajon érti-e a Derby-hadseregnek a harctérre szánt ujonca és értik-e a Verdun körül elvérző franciák; értik-e a német ércfal ellen támadó oroszok és értik-e a földönfutó belgák és az éhenhaló szerbek, hogy miért kell és miért kellett mindennek úgy történnie, a hogy történt és a hogy történik, a mikor Nagybritánia a háboru alatt is azoknak az üzleti érdekeknek védelmére gondol, a melyet a közös, nagy ellenséggel, Németországgal szándékszik fölvirágoztatni és fejleszteni; meg tudják-e ezt Asquith és Grey magyarázni, érthetővé tudják-e tenni a halottak és az élők előtt?

Orosz flottatámadás a bolgár partok ellen.

(A besszarabiai harcok.)

Lacirati tudósítás.

Budapest—Pétervár, március 27.

Bukarest. Az orosz flotta néhány egysége Odesszából kiindulva Adianál megállott. Ott egy hidroplán szállott fel és a bolgár partokhoz repült felderítés céljából. Miután a hidroplán visszatért, a flotta elindult a bolgár partokhoz.

Balosik. A bolgár partok feől két óra hosszat tartó heves ágyazást hallottak. Később három orosz hadihajót láttak a sik tengeren.

Besszarabiában nem fejlődhetnek nagy harcok.

Csernovic. A besszarabiai határon eayhe tavaszi idő van. A hó csaknem mindenütt elűnt már és a nedves föld is száradni kezd. A tiszta levegő mindkét oldalon megélénkítette a tűzértség tevékenységét és a repülő is megint gyakrabban felszállnak.

Nagyobb harcok kitejldéséről nem lehet szó. Észak-Besszarabia utjai még mindig nem alkalmasak a nagyobb utánpótlások lebonyolítására. A román lapok azt jelentik, hogy az oroszok nagyobb tartalékokat tartanak készen Bukovina ellen megindítandó támadásokra. Ezzelre arra vallanak a jelek, hogy az oroszok az újvi csata folytán megüressedett dél- és közép-besszarabiai táborokat egy ismeretlen rendezettségű későbbi offenzíva céljaira töltik meg.

A teheráni török követ orosz fogságban.

Pétervár. Ma idehozták Achsim bégét, a teheráni török követet, akit az oroszok fogtak el a perzsa fővárosban. Achsim bég azt a kérést intézte az orosz kormányhoz, hogy engedjék meg neki, hogy a háboru tartama alatt szabadon lakhassék Pétervárott. Az orosz kormány elutasította a kérést és hajóra vitette a követet állítólag semleges külföldre való szállítás céljából.

Támadásunk a Strypánál.

Pétervár. A tegnapi orosz hivatalos a következő: A riga-dünaburgi szakaszon és a rokitnoi mocsaraknál

heves tüzerharc. Galiciában a Strypa és a Dnyeszter összetoltságánál ellenséges támadást tüzelésünkkel visszautasítottunk.

Zsarolási per egy eldobott alma miatt.

(A katonakereskedő, az ügyvéd és száz korona.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, március 27.

Reakció érdekes ügyet tárgyalt a budapesti királyi törvényszék. Egy fővárosi ügyvéd zsarolással vádoltan állott a bírák előtt, a károsult pedig egy népfelkelő katona, aki a polgári életben kereskedő. Az érdekes ügynek — amely komoly jogi vitákra is alkalmat adott — a következők voltak az előzményei:

Rozsnyai Mór kereskedő, akinek a Rákóczi-ut 64. szám alatt van üzlete, a háboru során bevonult katonának. A múlt évben karácsony téján a Vörös-kereszt Rudolf-Otthonában teljesítette szolgálatát és annak megbízásából a Palatinus-ház pincéjében beraktározott alma-készletet selejtezte. Munkája közben egy rottadt alma akadt a kezébe és kihajította azt a pincének az utcára nyíló ablakán. Történetesen arra járt egy L. dr. nevű budapesti ügyvéd, akinek az alma éppen a lábához ütődött. Az ügyvéd lekiabált a pincébe:

— Ki volt az?

A kérdésre Rozsnyai jelentkezett és megmondta, hogy az almát ő dobta ki az ablakon.

Az ügyvéd erre köztisztaság elleni kihágás miatt feljelentést tett Rozsnyai ellen egy felettes katonai hatóságánál, mint a rendőrségnél. Rozsnyait erre felettesei felhívták, hogy azonnal hozza rendbe az ügyét. A kellemetlen helyzetbe jutott ember a legjobb megoldásnak találta, ha L. dr.-ral meggyezik. Elküldte hozzá sógorát, Radó Henriket, hogy rendezze az ügyet. Az ügyvéd száz koronát kért és Radó kapva kapott az alkalmon abban a reményben, hogy így elintézte az ügyet. Rozsnyai jelentette a Vörös Kereszt Rudolf-otthonában, hogy rákíppen rendezte a dolgot, de a parancsnok kijelentette, hogy az elintézéssel nincs megelégedve és rendezze ügyét más módon, minél hamarabb. Ügyvédhez fordultak, akinek tanácsára Radó a rendőrségre ment, ahol Thuránszky detektívet rendelték melléje, hogy menjenek el együtt L. dr.-hoz Radó rokonnaként mutatta be a detektívet az ügyvédek, aki megismételte száz korona ajánlatát. A pénzt át is adta Radó, de a bankjegyen előbb egy jelet csinált.

A detektív jelentést tett az ügyről, mire L. dr. ellen, hivatalból zsarolás vétsége miatt eljárást indítottak. A vádtanács a kihallgatások után vád alá is helyezte az ügyvédet. A törvényszéken tegnap délelőtt tartották meg a különös ügy főtárgyalását.

Nagy Béla dr. királyi ügyész hevesen kikelt a vádlott ellen és vádbeszédében egyebek között azt mondta, hogy L. dr. iskolai példáját mutatta be a zsarolásnak. Pető Sándor dr. vádbeszédében viszont azt hangsúlyozta, hogy az ügyvéd-üldözésnek jellemző példája ez eset. A törvényszék Csáder bíró elnöklésével ítélkező tanácsa tárgyalta az ügyet, amelynek során komoly jogi vitára került a sor. Végül is a törvényszék felmentette az ügyvédet a zsarolás vádjáról, azzal az indoklással, hogy a katonai hatóságnál tett feljelentés még nem jelenti annak megállapítását, hogy feljelentésben szereplő tények bűnügyi eljárás tárgyát képeznek.

A szabadkőműves páholy második előadása.

(Madzsar József dr. a háboru utáni feladatainkról az embervédelem szempontjából.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, március 27.

— Es most záró szavakkal az anyákhoz fordulok, kik ismerik a szülés fájdalmait, az anyai örömeiket, azt a szenvedést, amit egy gyermeknek az elpusztulása jelent, hogy belkük egész intelligenciájával legyenek segítségére azoknak a nőknek, kik egy új életet hoznak a világra s legszentebb feladataiknak tekintsék azt, hogy gondos oktatással, támogatással és vezetéssel mentsenek meg az életnek minden gyermeket, aki élve kerül a világra s aki a hazának legnagyobb kincsé, legnagyobb gazdagsága.

Ezek voltak befejező szavai Madzsar József dr. előadónak a szabadkőműves páholy szombat délutáni második nyilvános előadásán s az azok nyomán lehangzott, lelkes, elismerő tapsok élénk tanúságot tettek arról, hogy az „Összetartás”-nak sikerült a társadalom legfontosabb kérdései iránt megértő közönséget találni s előadónak szónoki képességei kitűntek váltani a hallgatóság ostantán elismerését, a tárgy iránti lelkesedését.

A városnéma díszteremtő előkező szép közönség töltötte meg szombat délután. Kintzig János főispán és Varjassy Lajos polgármesterrel az élen ott láttuk városunk és hazánk javáért önzetlenül munkálkodni akaró és gondolkodni tudó közönségünk reprezentánsait s az a sűrű taps, ami az előadó szavait kísérte, az együttérzés és megértés kétségtelen bizonyítéka volt. Az „Összetartás” hozzá tudott férközni a hallgatóság lelki világához, a köz javát szolgáló célját minden bizonytalansággal elérte. A hallgatóság azzal a meggyőződéssel távozott az előadásról, hogy az elhangzott, a megismertetett feladatok teljesítése a legszabó, a legelső honfiai kötelesség, a szónok nem szabad eredmény nélkül elröppennie, a eszelekvés mindenikünknek kötelessége.

Madzsar József dr. lebilincselő modorban ismertette az emberanyag értékét, hogy mit jelent az állampolgár, mit a gazdagságnak, a hatalomnak, a kulturának az ember s hogy annak pusztulása mint vonja maga után mind ezeknek a bukását, amint az Augustus császár törvényhozási intézkedései ellenére is a római császárságnál bekövetkezett. A háboru pusztító hatásai mellett, az itthoniak fokozottabb arányú elhalálása s az a körülmény, hogy a háboru kitörését követő kilencedik hónaptól kezdve átlag 25000 csecsemővel kevesebb születik Magyarországon, megrázóan figyelmeztetnek bennünket az embervédelem iránti feladatainkra, nehogy az így pusztulásnak ki nem tett fajok tölénye érestethesse reánk nézve romboló hatásait.

A tuberkulózis elleni küzdelemben, nemi betegségek gyógyításában, anya- és csecsemő védelemben csoportosítja azokat a feladatokat, melyeket részben az állampolgár és községeknek, részben pedig a társadalomnak kell teljesíteni.

Az előadó szavai közül különösen nagy hatással voltak azok, melyek a nemi betegségek elleni védekezést fejtegették s azok, melyek Németország azon előrelátó intézkedéseit ismertették, melyekkel a háboru előtt, de különösen a háboru kitörése után azonnal a

csecsemő halandóság megjavítása érdekében életbe léptetett s amelyeket, ha teljes követségére berendezve nem is vagyunk, a lehetőséghez képest követnünk kell.

Örömmel állapította meg az előadó, hogy Arad a csecsemő védelem terén a Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület útján máris dicséretes munkát fejtett ki. Ugy annak, mint egyelőre az anyavédelemnek szervezése érdekében az egységes munka teendő folyamatba.

Erre a felhívásra az érdekelte egyesületek és hatóságok az előadást megelőző értekezleten már meg is adták a választ. Április 16-ára ugyanis a Stefánia Anya- és Csecsemő-védő Szövetség aradi fiókjának megalakítása céljából össze hivatnak az aradi csecsemő- és anyavédelemmel foglalkozó egyesületek és jótékony nőegyletek, hogy a Stefánia szövetség védelme alatt megosztott munkával és program szerint lássák el Aradon az anya- és csecsemő védelmet.

Kintzig János főispánban, Varjassy Lajos polgármesterben, Arad kiváló vezető orvosai-ban — Tisich Mór dr., Leitner Ernő dr., Pozsgay István dr. — és filantropjaiban megtaláljuk a biztosítékot arra, hogy az elhangzott szót a legrövidebb időn belül a legszebb tett fogja követni és áldását érezni fogja a jövő.

Milliók hadseregek harca döntés előtt.

(A központi hatalmak diktálják a tavaszi akciót.)

Aradi Hírlap

Bécs, március 27.

A világháború főfrontjain változatlan hevességgel folyik a népek és nemzetek óriási küzdelme. Onkéntelenül is az a meggyőződés érlelődik meg a figyelmes szemlélőben, hogy a milliók hadseregek harca elérkezeti tetőpontjára és megérett a döntésre. Az, aki most asul marad, többé nem tudja összegyűjteni energiáját, hogy folytathassa a háborút. Még tartanak a támadások és a védelmi harcok mindenütt. Még egyik félén sem mutatkoznak a benuulás jelei, a vezérek és csapatok még nem adták fel a reményt egyik oldalán sem arra, hogy győzzenek. Annyit azonban ellenfeleink is elismerhetnek, hogy a mostani tavaszi hadjáratban minden akciót a központi hatalmak diktálnak. Ok voltak azok, akik a verduni offenzívával harci tevékenységet támasztottak a délnyugati és északkeleti frontokon és a négyesszövetség hadvezérei nem voltak abban a helyzetben, hogy májusra tervezett támadásaikat előkészíthessék.

Már elmu t egy hónapja, hogy az entente kiadta az abszolút egység jelszavát, azonban sem Jofire védekezésében, sem Cadorna rövidéletű isonzói támadásában, sem Alexajev orosz hadvezér tevékenységében nem mutatkozik az abszolút egység. Mindegyik szövetséges hadvezér a maga szakállára dolgozik és egység csak az eredménytelenségükben mutatkozik.

Az oroszok az elmúlt héten ugyanolyan tapasztalatokat szereztek, mint az olasz hadsereg a megelőző héten. Hiába indultak a moszkovita tömegek Rigától a Dnyeszterig támadásra és hiába áldoztak fel csapatok javarészt, nem érték el semmiféle sikert, mert Hindenburg frontján és a központi hatalmak védővonalán megtörték az orosz előretörések.

Verdun körülzárása — rés a francia fronton.

Erkezett éjjel 2 órakor!

Berlin. Az Exerzitó című olasz katonai szaklap kijelenti, hogy Verdun egy hónapi harc dacára még tartja magát. Ezt a németek kudarcának jelzik, utalva a belga várak gyors elcsézésére. Megállapítják, hogy Verdunnál a németek tervszerűen dolgoznak a vár körülkerítésén. Háborús tapasztalataikat, tüzéségüket, vitézségüket vetik latba. A jól szervezett védelem is meg tesz mindent a körülzárás meggátolására, a németek feltartóztatására, ami időt juttat a tábori hadseregnek arra, hogy a támadásra felkészülhessen. Hogyha a franciáknak sikerül meggátolnia a vár körülzárását, nagy eredményt értek el. Viszont a németek a vár körülzárásával részt ütnének a francia fronton. Az eredményt természetesen a néhány hetes harc nem hozhatja meg, sőt még az egy-két hónapi harcokból sem lehet következtetni, jósolni.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Bazelaire tábornok tizennadikán nadseregparancsot adott ki, amelyben csodalkozik azon, hogy a jelentésekben tulnyomó számu ellenségről

emlékeznek meg. Hangoztatja, hogy csupán az elesett ellenséget szabad számba venni. A támadókat nem megverni kell, hanem megsemmisíteni. Az utolsó emberig kell védelmezni a pozíciókat, gépfegyvereket, ágyukat, amint azt a németek teszik, akik még bekerítve is az utolsó lehetőségig harcolnak. A franciáknak még csöknyösebbeknek kell lenniök s akkor teljesítették a kötelességüket. Parancsában elismeri a németek bátorságát és rettenthetetlenségét, míg a 12-én kelt utasításában elrendelte, hogy mivel az eltogott németekkel ujabban udvariasan bánnak el, ezzel arcátlanóságukat fokozzák. A foglyoknak a hadsereget főhadiszállásra való megérkezésük előtt sem ételt, sem italt, sem pedig takarót, vagy ruhát adni nem szabad. Kikérdezni őket, beszélgetni velük tilos. A francia tisztokat és aliszteket a foglyok kötelesek ép úgy köszönteni, mint saját tisztjeiket. Az ez irányu kínágásokat nyomban kiméleltenül meg kell torolni.

Páris. A francia hivatalos jelentés a következő: Huszonhetedikén délután a Maastól keletre a Douumont-Vaux fronton heves ágyuharc. A Woswre-ben Chatillon-Moulinville vidékén heves tüzelés. Gyalogharcok nem voltak.

Angolok Németország gazdasági elzárása ellen.

(Nem követi gazdasági harc a háborút. — Anglia érdeke a szabad kereskedelem.)

Távirati tudósítás.

Budapest, március 27.

Minél jobban közeledik az entente párisi közös gazdasági tanácskozásának időpontja, annál inkább idegenkednek Anglia vezető politikusai attól, hogy Párisban határozottan és kötötten megállapítsák az entente-blokk jövő gazdasági politikájának alapelveit. Asquith miniszterelnök eiszónek jelentette ki az angol alsóházban, hogy a párisi gazdasági konferencián nem hozhatnak kötelező határozatokat. Most már az Asquith-kabinet legnagyobb pénzügyi tekintélye, Lloyd George miniszter is hátrálót fuj. A „Temps” már hetek előtt figyelmeztette a konferencia francia résztvevőit, hogy ne hozzanak elhamarkodott és túl heves határozatokat, az olasz közgazdasági körök pedig rámutattak arra a hátrányra, amelyet az olasz kivitel szenvedne, ha a fontos kérdéseket egyoldaluan oldának meg.

Az angol szaklap az ez idő óta behatóan foglalkozik a kérdéssel, amelyet gazdasági és politikai szempontokból tesz megbeszélés tárgyává. Az Economist, a legtekintélyesebb angol szaklap rámutat Crews, Grey és Asquith miniszterek korábbi nyilatkozataira, amelyeket mind a védővám-rendszer ellen szóltak. Idései Asquith egy 1914. júliusában elhangzott beszéde, amely szerint nemcsak Anglia további gazdasági fejlődése, hanem az anyaországnak a birodalom többi részeivel való jó viszonya is a szabad kereskedelem sziklain alapzik. A

Economist a következő öt pontban sorolja fel azokat az okokat, amelyek következtében Anglia nem kezdhet tarifa-háborút Németország ellen:

1. A tarifa-háború, mint minden más háború, mindkét felet egytorma súlyosan károsítaná meg.
2. Hogy vámszorompókat állítanának fel, az még egyáltalában nem jelentené, hogy beltródi áru foglalná el a behozatali vámmal sújtott cikk helyét. A védővámrendszer behozatala semmi esetre sem erősítené meg Anglia helyzetét a világpiacon.
3. Ily módon Anglia költségén az Egyesült-Államok erősödésének.
4. Bizonyos, hogy Németország értékes piaca ennek következtében zárva maradna Anglia számára. Ha pedig még is eredményes lenne a tarifa-háború, úgy az Németország gazdasági erejét rontaná le s lehetetlenné tenné számára, hogy adósságát s a kárpótlást megfizesse.
5. Több, mint valószínű, hogy egyes kapitáliszták, nem pedig a nép látóná hasznát a tarifa-háborúnak.

Igy gondolkodik az angol kereskedelem egyik kiváló faktora a kérdései. Ismeretes továbbá, hogy a manchesteri kereskedelmi kamara elnöke, akit szintén kiküldtek a párisi konferenciára, tisztéről lemondott, mert nem helyeselte a szabad kereskedelmet megőző ezt az oktan mozgalmat. De felszólalnak a gyarmatok is s tenntartják jogukat, hogy maghallyassák őket a rendkívül fontos kérdés eldöntésénél.

A központi hatalmak külkereskedelmét, amely 15 milliárdra rug s a föld minden részére kiterjed, nem lehet egy tollonással eltörölni. Vagy talán oly gazdag Anglia, hogy kárpótlást tud nyújtani kolóniáinak és domi-

nion-jainak azért, hogy megszűnne kereskedelmi forgalmuk a központi hatalmakkal és annyira jobbak Anglia áruai a központi hatalmak áruinál, hogy a józan emberi megfontolás dacára is meg tudják hódítani az orosz piacot, amelyre Lloyd George annyira vágyódik? A világkereskedelem alapelvei sokkal szilárdabbak, semhogy politikai rancune segítségével ki lehetne őket mozdtítani sarokköveiből. És ezért Lloyd George egyszerre szentimentális lesz a szabadságról és emberiségről kezd beszélni. Ha azonban Anglia szabadságról és emberiségről beszél s az üzletet kedvükért tekudni hagyja, az akkor rossz üzlet lehetett.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: *Ritta Sacchetto* táncestélye *Pathy Iona* közreműködésével (teljesen új műsor) „Virágfakadás”.

Szerda: „Mágnás Miska” előkészületei miatt szünet.

Csütörtök: „Mágnás Miska” operett újdonstag.

Rita Sacchetto.

Az Aradi Hírlap tudósítójától.

Arad, március 27.

A táncművészet egyik világhíres alakját látja vendégül az aradi színház. Nevét ismertté tette a mozgószínházak reklámja, művészetéről szép dolgokat beszélt a szárnyaló hír, arcának, alakjának mását szinte közölte le a világ minden képes lapja.

A művészet, bármilyen nyilatkozzék is meg, a legnagyobb emberi érték, megbecsülésre méltó, mert a tökéletesedés útja. A beszéd sem művészet addig, míg a modulációk, az ajk artikulációi s a ritmus harmonikus szépséggé nem olvasztják az elröppent hangok formátlan anyagát, a tánc se nevezhető művészetnek, míg a vonalak merevségét meg nem oldja a ritmus és szépséggé nem emeli a harmonia. Ekkor lesz a tánc az emberi test vonalainak ritmikus beszédje, kifejezője kibeszélhetetlen sejtalmeknek, álmoknak, hangulatoknak.

A tánc sokáig a művészetek Hamupipókéje volt. Keletről jött s ott is emelkedett a legmagasabb fokozatokig. A keleti ember ugyan nem táncol, noha rajong a táncért; keleten csupán a művészek joga a tánc és pedig inkább a nőké, mint a férfiaké. A női test artisztikusabb vonalai alkalmasabbak a művészet lehetőségeinek kifejlesztésére, mint a férfi test masszív és keményebb formái. Keleten a táncosnők művészei pótolta évszázadokig a színházat s az európai nyilvános élet ezer más szórakozását.

De a mindén Európában is művészté nemessé a tánc: egyszerre a legnépszerűbb is lett. Talán népszerűbb és kedveltebb, mint a beszéd művésze. Hallóképességünk talán tökéletesebb a szép gyors föltogására, mint a szom csodás ereje? Annyi bizonyos, hogy voltak táncosnők, akik a népszerűségnek hihetetlen dicsőségében lúródtek. Ki ne hallotta volna hírét Lola Monteznek, Bissler Fanny-nak, Isadora Duncannak, Anna Pawlovnának?!

Rita Sacchetto nem ezek közül a táncművésznők közül való. Táncai nem plasztikus táncok, nem önmagukért élők, melyek elhalnak a táncos utolsó mozdulatával; e táncok nagy zenészek hangulatainak, érzéseinek tolmácsolói; tiszta és artisztikus magyarázatok, amelyeknek gyökere Strauss, Chopin, vagy

Liszt zenéjében van s amelyek tovább letegenek a zene hullámain. Rita Sacchetto művészetében azonban, ha friss és új motívumokat nem is találunk, sokoldalúsága, kifejező ereje, a vonalak rajzának bája és szépsége meglepett és elringatott. Minden mozdulat ott élt a zenében, melynek ritmusát a legklasszikusabbban érvényre tudta juttatni. Eszközei egyszerűek, de a dekoratív határozat nem veti meg s ezekben szoborszerű alakja is segíti. „Tavaszi merengés” című táncja üde volt, mint a frissen fakadó almavirág, míg Liszt zenéjére lejtett „sziamai tánc fantáziájában” az exotikum különösségével hatott. Idegenszerű volt Liszt: II. magyar rapszodiájának illusztrációja, ahol a speciális magyar motívumokból szőtt zenére cigányleány táncolja el a csárdás ütemeit, spanyol táncát ellenben a szép és gúgós faj minden jellemző tulajdonságával ékeskedtek.

A zenei kíséretet Pathy Iona zongoraművész, egy fiatal és sokat ígérő tehetség látta el, kinek önálló számai is sok megértéssel és tapsal fogadta a közönség.

Általában az estnek bizonyos finnapiesszínese volt, amely azonban azt hisszük, inkább a híres mozi-stárnak szólt. Az est sikerét az is jelzi, hogy a táncprodukciókat még a megtelt karzat is a legnagyobb csendben s szokatlan öntelgyelmesséssel nézte végig.

A táncprogram két része között Murai Károly bájos kis vígjátékát a „Virágtakadás”-t adták elő, amelyben a Járai testvéreknek és Rozsnyói Ilonkának volt őszinte sikerük.

Még egyet: aki az aradi Nemzeti Színház színlapjait fogalmazza, igyekezzék ezt egy kissé több gondnal, de mindenképpen jobb magyarsággal megeselekedni. Z. A.

* Kik az aradi közönség kedvencei. A „Színházi Élet” Incze Sándor népszerű hetilapja a heti számában felhívja az aradi közönséget, hogy a lapban levő szavazócédulára írja fel kedvenc színésze és színésznője nevét. A szavazás három hélig tart és a „Színházi Élet” husvéti *Fedák-Aldoban* közölni fogja a közönség kedvenceinek tényképét. Azok között, akik a nyerőre szavaztak kisorsolja a „Színházi Élet” az illető művészek autogrammjával ellátott tényképét. A lap egyik belső oldalán található szavazócédulák, bezárólag a het csütörtökjéig küldendők a szerkesztőségbe. (Budapest Erzsébet-körút 22.) A „Színházi Élet” kapható minden donánytörszűdőben. Egyes szám ára 30 fillér. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadóhivatal Budapest, Erzsébet-körút 22.

* Felemlék a temesvári színházban a helyáratok. *Temesvári hírlap* jelentik: A temesvári színház bérletének megújítására ügyben *Gemi József* polgármester előzete alatt értekezletet tartottak, amely azt javasolja a közgyűlésnek, hogy *Sebestyén Géza* igazgató színházi szerződését 1917. évi október 1-től kezdődő további három évre meghosszabbítsák és a színházi helyáratok mérsékelten és pedig a helyes progresszivitás szem előtt tartásával akként emeltesseken fel, hogy a jobb és előkelőbb helyeknél az emelés arányilag magasabb, a kisebb értékű helyeknél pedig arányilag alacsonyabb legyen. A városi tanács a következő helyáratok megállapítását javasolja: Földszinti és I. emeleti páholy 13:30 korona, II. emeleti páholy 9:80 korona, Zsöllye az 1-4. sorb. 3:20 korona, Zsöllye 5-8. sorb. 2:80 korona, Zsöllye 9-12. sorb. 2:40 korona, Zsöllye 13-16. sorb. 2:20 korona, Erkélyülés az 1-2. sorban 2:20 korona, Erkélyülés a 3-4. sorban 1:80 koro-

na. A többi helyeknél a helyáremelés nem haladja meg a 10 fillért, sőt az olcsóbb helyek lényeges részénél a helyár változatlan marad.

* A színház hírei. Olyan darab, mint a *Mágnás Miska* még nem volt, zene, szöveg kiállítás, egyformán kifogástalan — a szerepek kifűnők, a kiosztás elsőrangú — ez a beharangozója a legközelebbi új operettnek, melyre most készül az aradi társulat, s a mely Bessen román léptekkel halad az 50-ik előadás felé. Szinte varázslat erővel készül a társulat a „Mágnás Miskára” a melynek óriási sikere felül mul minden eddigi operett sikert. A szereplők talán még sohasem készültek ujjonsságra annyi kedvvel, mint a „Mágnás Miskára” a minek egyszerű magyarázata, hogy minden szereplő kitűnő szerephez jutott, első helyen *Sz. Rontai Boriska* és *Horváth Mici* áll a vezető fő női szerepekben, utána *Gyöző, Barics, Kertész, Polgár S.*, stb. A „Mágnás Miska” bemutató előadása a megállapított terv szerint f. hó március 30-án lesz és egymás után az egész hétre van tűzve. *Itjusági és népies előadás*. A legközelebbi itjusági és népies előadás f. év április hó 1-én szombaton délután 3 és fél órakor lesz megtartva, ez alkalommal „A Madonna rózsája” színjáték kerül színre, elsőrangú szereposztásban.

* Hangverseny a Vörös Kereszt Egyesület javára. Igen nagy érdeklődés mutatkozik *Ünger Mór* tanítványainak t. é. április hó 2-án tartandó hangversenye iránt. A kiváló zenetanár tanítványai mindig valódi műveltséget nyújtanak a közönségnek. A kiadott műsor egyes számai ugyancsak azt ígérnek most is. A jegyek jó része már elkelt. Az előjegyzők keretnek, hogy jegyeiket kiváltani szíveskedjenek, nehogy a nagy kereslet folytán jüggukat elveszítsék. Jegyek *Uj. Klein Mór* könyvkereskedésében kaphatók.

* Nordisk bűnügyi dráma az Apollóban. (*Asa Nielsen* és *Max Landa* fellépése.) A legelőkelőbb fővárosi mozi-színház büszkeségének vallhatná azt a rendkívül értékes műsort, amelyet ma mutatott be az Apolló-színház. Kronológikus sorrend szerint először azokat a szenzációs filmeket kell megemlítenünk, amelyeket hadvezetőségünk Belgrádban foglalt le s amelyek a szerb mozgósításról s a szerb csapatmozdulatokról készűtek — az entente mozik számára. A fejvesztett menekülésben a szerbek Belgrádban nagyták ezeket a filmeket, amelyeket most hadvezetőségünk a magyar mozik rendelkezésére bocsátott. A rendkívül érdekes filmet az Apolló-színház is megszerezte s mai új műsorán mutatta be a közönség tesztelt érdeklődése mellett. Egy szenzációs bűnügyi dráma: „Egy legyene regénye” az új műsor kiúja. A Nordisk Filma Compagnie márka alatt került forgalomba ez a grandiózus műretű, idegizgatóan érdekes film s azt hisszük, ezzel a legjobb ajánlatot mutatjuk be. Az új műsor harmadik eseménye a „Bukai társadalma” című vígjáték, amelynek sikerét *Asa Nielsen* és *Max Landa* biztosítják. A valóban különös eseményszámába menő műsort még kedden mutatja be az Apolló-színház.

* A halál völgye. (Amerikai dráma az Urániában.) A színűz e havi kiváló műsorai-
la ma egy kiváló cowboy drámát iktatott. A uránia két hőse *Tom* és *Jerry* az igazi szabadságot élő amerikaiak mintaképe. Szívesen dolgoznak, de jobban szeretik a szabadságot és amikor arról van szó, hogy megúgukkal es adozatkeszűgükre. Valakinek szolgálataira lehetnek: életük kockáztatásával megteszik ezt. Most is megmentik a háború parancsokat és ezzel módot annak neki, hogy telettesseken galad inikait meggátolassa. Amerika mozgalmas életének szenzációs perspektívája nyílik meg és mindaz, amit látunk, igazán érdekes. A kép kitűnő rendezése által Bessen és Budapesten az osztatlan sikert vívta ki magának és mindenütt csodással hatott a minden izeben amerikai kép. — Az utca gyermeke nagyarányu társadalmi dráma, mely egy újságról karrier szerűletes történetet tárja elénk, legközelebb az „Urániában”.

* A mozi szenzációja: Az elektromos ember péntektől kezdve megy az Apollóban. Ehez rogható művet még nem produkált a nematográfia.

Verdunnél újabb francia visszavonulás várható.

(Döntő fordulat előtt. — Sorsdöntő győzelmet biztosítanak a németeknek sikereik.)

— Távirati tudósítás. —

Genf—Zürich—Páris, március 27.

Genf. A Scuolo párisi tudósítója előkészíti a közvéleményt arra, hogy a Verdun körüli területen újabb francia visszavonulás várható. A cikk kifejti, hogy a kizárólag defenzívát folytató francia hadsereg visszavonulása elkerülhetetlen.

Zürich. Párisból jelentik: A Matin szerint a verduni csata a döntő fordulathoz közeledik.

Zürich. A francia katonai szakértőket elenken foglalkoztatják a németek Verdunnél részlegesen megismétlődő támadásai. A Journal katonai szakértője megállapítja, hogy a mort-homme-i, maiancourt-i és haucourt-i harcok sorsdöntő győzelmet biztosítottak a németeknek. A németek rendszeresen támadnak és világos, hogy nem erik be a már megszerzett győzelemmel. Március huszonegyediké óta törhetetlenül dolgoznak céljuk elérésén, az egész verduni haderő megsemmisítésén.

Német tengeralattiak veszélyeztetik Havre-t.

Rotterdam. Havre előtt minduntalan megjelentek a német tengeralattjárók, amelyek tizenegyedikén ötszáz méternyire a kikötőtől elsüllyesztettek egy hajót. Párisból egy flottatisztkből és képviselőkből álló bizottságot küldtek ki a helyzet megvizsgálására. Most a közvélemény megnyugtatóására közhírré tették, hogy a kikötő és a város biztonsága, amennyire az lehető, meg van védelmezve.

Belfort bombázása.

Boncourt. A németek szombaton nagy távoiságról ismét nehéz gránátokkal lőtték Belfort városát. A belforti lapok erről az eseményről a következőket jelentik:

— Kéte hét óra volt, amikor ismét két nehéz gránát hullott Belfortra, amelyeket öt-öt pernyi időköz választott el egymástól. A lakosság, amely éppen vacsoránál ült, rögtön a pincébe menekült, ahol egy-két órát töltött. Azok, akik Belfort első lövése alkalmával elhagyták a várost és később ismét visszatértek, most ismét elmenekültek. Belfortot február 18-án lőtték utoljára a németek.

„Mind szegényebbek leszünk embertartalmunkban...”

Bern. Humbert szenátor a Journalban a szövetségesekhez nyomatékos segélykiáltást intéz és a többi között azt írja:

A köz bizonyos megindultsággal fogadta a legutóbbi korosztály behívását. De a tett intézkedés végrehajtásában látszólagos mérsékletet tanúsítanak és bár az intézkedés bejelentésénél nagy körülírásokat alkalmaztak, mégis általánossá válik az a tudat, hogy mind szegényebbek leszünk embertartalmunkban. — Franciaország eddigi nagy teljesítményeinek felsorolása folyamán Humbert felkiált: „Melyik az az ország, amely mint a miénk elmeni egész seges emberekben való tartalékjai legvégső natáráig, amennyiben az alkalmatlanokat ismét

felt felülvizsgálatnak vetette alá és végső esetben segédszolgálatra fogja? Melyik nemzet hirta zászlója alá az 1888. és 1917. évi korosztályt, tehát jóformán az aggodat és a gyermekeket, melyik nemzet merített ilyen mezzszemenő mértékben, anélkül is nem igen nagyszámú lakosságából? Humbert megismétli iamét követelését, hogy az emberanyaggal kíméletesen bánjanak, mert az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság az emberhiány következtében elpusztult. Feltehetően így zárja be. „Ezt ma már szövetségesünknek is be kell látniok, nemcsak nekünk. Reméljük, hogy erről a problémáról a párisi konferencia nem fog megfélekedezni. Franciaország mindenkiért dolgozott, dolgozzon most mindenki Franciaországért!”

Az orosz miniszterelnök a verduni harcokról.

Genf. A „Journal” pétervári tudósítója beszélgetést folytatott Stürmer miniszterelnökkel, aki kijelentette, hogy az orosz nép teljes mértékben fel fogja a verduni csata nagy jelentőségét és annak minden részletét őszinte együttérzéssel lesi.

— Az ellenség — ugymond — meg akar előzni bennünket a támadásban, egyenkint óhajt végezni velünk, mert nem küzdhet mindnyájunk ellen egyszerre. Oroszország kimeríthetetlen emberanyaggal rendelkezik és bizalommal tekint jövője elé. Nemsokára elérkezik az az idő, amikor haderőink ismét megmozdulhatnak és ez a kolosszus szörnyű dolgokat művel majd. A szövetségesek bizalommal és bátorsággal tekinthetnek felénk.

Albert király nem vágyik a francia trónra.

(A belga király és a francia royalisták.)

Távirati tudósítás.

Amsterdam, márc. 27.

Már régóta feltűnt, hogy Albert király szerény rezidenciáját egy kis belga tengeri fűrdőhelyen, La Panneban rendezte be. Székhelyét sohasem hagyja el, még csak Havreba sem megy, ahol pedig kormánya székel. A belga király már egy év óta nem lépte át a francia határt és ha V. György angol királlyal, vagy Poincaré elnökkel néha-néha találkozott, ez mindig belga földön történt. Csak a minap történt, hogy amidőn a franciák diadardot ajánlottak fel neki és e végből nyilvános ünneplésben akarták részeciteni, kifejezte azt a kívánságát, hogy a kard átadását halaszták el a háború utánra.

Jó forrásból szerzett értesülés szerint Albert királynak és a tartózkodása arra vezethető vissza, hogy a francia royalisták és katolikusok kalandos terveket fűznek a belga király személyéhez. Ugyanis propagandát indítottak, hogy a francia királyi koronát Albert király fejére tegyék. A belga uralkodó egész Franciaországban igen népszerű. Ugy tekintik, mint Franciaország megmentőjét, mert ha 1914. augusztusában a belga

hadsereg nem védekezik olyan makacsul, akkor a németek elfoglalták volna Párisot. A royalisták és a katolikusok, akik Napoleon herceg és az orleansi herceg személyeire nem igen építhetnek, a belga királyba vetik reményüket, hogy megdönthessék Franciaországban a gyűlölt köztársasági államformát és vissza állítsassák a katolikus egyház uralmát.

Albert király távol akarja magát tartani ezektől a tervektől, mert a kalandorság nem természete és mert csak az a vágy hevili, hogy saját országát felszabadítsa.

Arad szegénysége a hus drágaság egyik oka.

(Kicsinyes gazdálkodás)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 27.

Csendes bizottsági tárgyalásokon az ember jobban bele lát Arad szegénységébe és az ebből következő ferde irányú városi politikába, mint amennyit a közgyűléseken elhangzó beszédek elárulnak. Ma például egy igen szürkének és jelentéktelennek látszó néhány soros, hási használatra készült szabályzatot tárgyalt a négy-öt emberből álló vegyes bizottság és ez a tárgyalás ríktó színekkel világította meg

egész közéletmezei politikánkat.

A jövő héten végre, hosszú évek küzdelmei után, elkészül a vágóhídi léghűtő. A használati szabályzatot kell a közgyűlésnek megállapítania és egy értekezlet, amelyet, Lócs Rézső helyettes polgármester elnök hívott össze, tárgyalta Barkó Ferenc vágóhídi igazgató tervezetét. Elfogadták változatlanul, mert az új hűtő használatának a feltételei ugyanolyanok, mint a régié voltak. Az a különbség, hogy most a hideg levegő végzi el a hűtést jég helyett és ezért augusztusban is lesz huskonzerváló helyiség a vágóhídon.

A közgyűlésnek ki kell mondania, hogy a mészárosok és hentesek a jövőben sem vághatnak többet, mint eddig vágtak, mert nem tarthatnak igényt nagyobb területeire a hűtőben, mint eddig.

A mészáros és hentes tehát nem használhatja ki a konjunktúrát, nem veheti meg a kináikozó olcsó jószágot, mert nem vághatja le és nem tagyaszthatja, nem tarthatja el. Ez olyan szomorú szegénység, ez olyan kényszer a mi városi szociális tevékenységünknek, hogy aki ezt átérzi, az mélyen sajnálja a polgárságot.

A város oly szegény, hogy mindenért kétszer annyit kell fizetnie, mint a gazdag városnak és csak félig jó intézményeket létesíthet.

A bizottság a vágási díjak felmérésével is foglalkozott, de nem állapította meg az új tarifát, mert a múlt évben készült javaslatot át kell dolgozni. Időközben ugyanis a vágóhídi kiadások emelkedtek, mert minden anyag megdrágult, a hustermeies pedig 1915-ben még jobban csökkent, mint a számitás alapjául szolgált 1912-13-14. évben. Elvként kimonodta a bizottság, hogy a háború idejére a díjak emelésén kívül körülbelül még 15-20 százalékos pótlékot is kell a vágóhídon szedni. Természetesen ez sem teszi olcsóbbá a husnak az árat.

A jéggyártás is megkezdődött. Egyelőre csak raktározásra készít a gyár jéget. A jövő héten tart a jéggyár bizottság ülést, hogy a jégárakat megállapítsa. Ugy értesülünk, hogy négy korona lesz a jég métermérséje.

H I R E K. LEGÜJABB.

Erkezett éjje 3 órakor.

Amsterdam. Ied francia tengernagyot nyugdíjazták.

Paris. A Dieppe—New-Haven vonalon az Anglia és Franciaország közti hajózást beszüntették.

Rotterdam. Londonból jelentik: A kormány beleegyezett a király parancsába, hogy a nős emberek nyolc évtelnyamat behívják.

Gent. A parisi lapok egyöntetűen megállapítják, hogy a németek gyámságát harmadnapja szünetének. Nyilvánvalóan elkeszüeteket folytatnak az ottenzivára. Bizonyítja ezt, hogy a nemet tüzesség szakadatlanul lövi a Maasnán a franciák második vedvonatát. Remélik, hogy a francia parancsnokságok mindent megtettek a nemet támadások visszaverésére.

Aradi alelnök a vidéki hírlapírók szövetségében.

Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 27.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége Budapesten az „Otthon írók és hírlapírók egyesületének” nagytermében évi közgyűlést, a melyet az egyesületnek régi és érdemekben gazdag elnöke, Szávay Gyula vezetett. Meleg, néha poétikus lendületű, másutt kedves humorral keresztül-szött beszédben emlékezett meg az elnök arról a tényről, hogy huszadik évi közgyűlést tartotta meg ez alkalommal az egyesület, a részvét szavaival illette azokat, akik kivéve munkájukat az egyesület megalapításának és fejlesztésének munkájából, azóta elköltöztek az élők sorából. A tikkári jelentés ismertetése kapcsán megemlékezett arról, hogy a háboruban eddig tizenhármas vidéki hírlapíró esett el, tizenketten hadifogságba jutottak, ötvenhárman megsebesültek, kilencet tüntettek ki érdemjellel. A közgyűlés hosszas és meleg ünnepélyesében részesítette ezután az elnököt, majd a tikkári jelentéshez hozzáfűzte Sas Ede, Hajnal Jenő, Fehér Dezső, Rudnyánszky Endre felajánlta, hogy a V. H. O. Sz. jövő évi költségvetésébe az 5000 korona államsegélyen kívül 141,000 korona vagyon mellett mindössze 2927 korona van felvéve segélyezésre, holott az Aradi Újságírók Segélyegylete, amelynek vagyona 21,000 korona, az elmúlt évben 3600 koronát fordított ugyanezen célra. Az elnök felvilágosította az interpellálókat, hogy az alapszabályok értelmében a folyó kamatjövödelmek ötven százalékát a tikkéhez kell esatolni a így segélyezés célján nem lehetett a fantinál nagyobb összeget a költségvetésbe beállítani.

Fehér Árpád tartott ezután szokatlanul nagy hatású, érvekben és fordulatokban gazdag beszédet a vidéki hírlapírók erkölcsi és anyagi javának előmozdítása érdekében, majd az indítványok tárgyalására került a sor. A közgyűlés túlnyomó többsége nem fogadta el Faragó Rezső szalonai szerkesztő azon in-

ditványát, hogy a szövetség tagjait hivatásos és nem hivatásos újságírókra osztályozzák, ugyazintén elvetette Berkes Ferencknek azt az indítványát, hogy a jövőben csak hivatásos újságírókat vegyenek fel a tagok sorába. A választások kapcsán elnökké újra közlekedéssel Szávay Gyulát választották meg, míg a megüresedett alelnöki állásra ugyanez egyhangulag Stauber Józsefet, az Aradi Közlöny főszerkesztőjét. Az új alelnököt Szávay elnök meleg szavakkal üdvözölte s értékes munkálkodását kérte a szövetség érdekében. A Palócz László lemondásával megüresedett tikkári állást a közgyűlés Fenyves Ferenc dr. szabadkai szerkesztővel töltötte be.

— Fábry Sándor dr. adományai. Fábry Sándor dr. ezüst lakodalmát oly módon tette a maga és családjára részére emlékeztetéssé, hogy Arad város szegényei között leendő szétosztás céljából ötszáz koronát juttatott Varjassy Lajos polgármester kezébe. Ugyanez alkalommal háromszáz koronát küldött az aradi újságírók segítő egyesületének, hadisegélyezés céljaira és kétszáz koronát az aradi evangélikus hitközségnek.

— Magyar és osztrák miniszterek tanácskozása. Budapestről jelentik: Magyar és az osztrák kormány tagjai szakelődök bevonásával ma ismét folytatták gazdasági kérdésekben azokat a tárgyalásokat, amelyeket legutóbb rövid időre félbeszakítottak. A tanácskozásokon való részvétel céljából ma reggel Bécsből Budapestre érkeztek Spitzmüller Sándor dr. osztrák kereskedelemügyi miniszter és Zenker Ferenc osztrák földművelésügyi miniszter osztályfőnökeinek és szakelődök kíséretében. Az osztrák miniszterek késő estig folytatták tanácskozásaikat Ghillányival és Harkányival. Holnap folytatják a tanácskozást és este visszautaznak Bécsbe.

— Kitüntetések. Zoltán Márk, a 48. gyalogezred számvevő századosa a koronás arany érdemkeresztet kapta. — A király Tsal Rezső 38. gyalogezredbeli főhadnagyot az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a signum laudissal tüntette ki.

— Adler Imre dr. temetése. A társadalom részvételének impozáns és bensőségteljes megnyilatkozása mellett, katonai díszrel temették el vasárnap délután Adler Imre dr.-t, a déli harcokban szerzett betegségeiben meghalt népképző főorvos. A temetésen résztvettek Kintzig János főispán, Varjassy Lajos polgármester, Schill József megyei főjegyző részvételével a város és a megye hivatalos és társadalmi életének nagyszámú előkelőségei, az aradi orvosi kar, továbbá számosan a helyőrség tisztikarából. A koporsó fölött Vágvölgyi Lajos dr. főbíró mondott az elhunyt élethivatását, kiváló egyéniségét és tragikus halálát megkapóan jellemző beszédet. Prohászka László dr. az orvoskörtársak nevében mély érzéstől áthatott, hangulatos beszéddel bucsúzott az elköltözött, szép jövőre hivatott orvostól. Gruber Imre az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár elnöke a munkásság részvétét lejezte ki Adler Imre dr. fölött, a ki legnagyobb szeretettel a szegények gyógykezelésére szánta idejét és tehetségét. Az énekkar a Szózatot énekelte el a háború halottja fölött, a máre a koporsót a katonazene gyászindulója mellett a sírhoz vitték, ahol a 33. gyalogezred katonái sorozat adtak fölötté.

— Kiengesztelve a kínai forradalom. Párisból jelentik: A Temps jelenté Sanghaiból: A befolyásos kínaiak véleménye az, hogy Juansikknak lemondása a trónról kiengeszteli a forradalom vezetőit.

— A hadikórházak új rendje. Sándor János belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben a köz- és nyilvános jellegű kórházak vezetéséit utasítja, hogy a sebesült katonáktól mostanáig igénybevett helyeket adják vissza a polgári foglalkozású betegeknek és a katonai sebesülteket kiváráan katonai kórházakban helyezték el. A rendelet a többi között est tartalmazza:

A hadszíntér elfoglalása és a katonai betegek létszámának örvendetes apadása folytán a katonai betegek befogadására a katonai gyógyintézetek is elegendőknek mutatkozván, utasítani kell a köz- és nyilvános jellegű kórházakat, hogy ama betegosztályaiknál, melyek önkéntes felajánlás folytán hadikórházként működtek, a katonai betegek fokozatos elbocsátásával a katonák által elfoglalt ágyakat ismét polgári betegek ápolására rendezzék be. A köz- és nyilvános jellegű kórházaknak ily értelemben való utasítása azért szükséges, mert a főrőhelyek miatt a polgári lakosságnak a kórházakból való kiszorulása a lakosság egészségi viszonyait károsan befolyásolja.

— A záróóra rendelet helyes magyarázata. Arad város területén a belügyminiszternek záróóra rendeletét Green Nándor főkapitány egy nappal hamarabb léptette életbe, mint a fővárosban történt. A miniszter nem adott direktívát, hogy miként értelmezendő az életbeléptetés terminusa. A fővárosi rendőrség, amely a rendelet magyarázatát magától az azt kiadó fórumtól hallotta még más, az aradi intézkedésektől eltérő interpretációt alkalmaz. Az Aradi Közlöny tudósítója a budapesti államrendőrségnek egyik legmagasabb rendű faktortól azt kérdezte, vajon a rendelet életelmében be kell-e zárni éjjel egy órákor a nyilvános mulató helyeket.

— Nem — válaszolta a rendőrség említett előkelő tisztviselője — mert a miniszternek nem volt az a célja, hogy ezeket a helyeket is bezárassa. Sőt a fővárosi rendőrség, amely a rendelet életbe léptése előtt a legilletékesebb helyen informálódott, nem is rendezte el és ha a fővárosban így van, akkor bizonyára a vidéken sem lehet másképp.

Mint értesülünk néhány hét múlva a miniszter a záróórát éjjel két órára tolja ki, amint ez Bécsbe már megtörtént.

— Francia dezertorok Svájcban. Baselből jelentik: A legutóbbi napokban több francia katonaszökevény lépte át a svájci határt. Vasárnap ketten Danpartnál jutottak svájci területre, egy harmadik pedig Boncourtnál. Mind a hármat Pruntrutba, a főrparancsnokságra kísérték. Szombaton is feltűnt egy francia dezertor Pruntrutban, azzal ezzel a kiáltással száguldott végig az utcákon: „Eljen Svájc!” Bonfolban szintén négy francia szökött katonát fogtak el.

— A mexicói harcok. Berlinből jelentik: A Wolf ügynökség jelenté azikratáviróval; Oerehinge tábornok kérésére további csapatmegeirősítéseket küldötték a mexicói határra.

Washington. Villa tábornok üldözői elől a hegyekbe menekült. Két amerikai lovasosapat üldözi.

— Eljegyzés. Vidor Sándor eljegyezte Elefant Irma m. kir. posta és táviráda kezelőnőt Aradon.

— A hadbavonult katonák családjai részére újabb adomány érkezett a polgármesteri hivatalba: Mikosevits Iván 20 korona, Osztrák-magyar bank aradi tikkja 44 korona 50 tikkér, Weisz Lajos 5 korona, Bauer Karcsi és Koch Danieline Adler Imre dr. koszorúmegváltás 10—10 korona.

„Szófia magyarja.“

(A oroszofilék a román-bolgár jó viszony megbontásán fáradoznak. — A román közvélemény hangulata.)

— Távirati tudósítás. —

Bukarest, március 27.

A L'Echo de Bulgarie című bulgáriai félhivatalos újság március 18-iki számában a következő vezéreszt közli:

„A román sajtó egy részében épp oly heves, mint igazságtalan sajtóhadjárat folyik Bulgária ellen. Meggondolatlan újságírók támadják a királyt, akit Szófia magyarjának neveznek, a minisztereket, akiket kevéssé hiteles jelzőkkel illetnek, a népet, amelynek csuf hálátlanságot vetnek a szemére és végül bukaresti képviselőink és munkatársai ellen is sértő és rágalmazó vádakot emelnek.

Az igazság érdekében konstatálnunk kell, hogy ezek az újságírók csak névszerűen románok, minthogy a szerep, amelyet eljátszanak, tisztára a négyesszövetség asoldjában álló ügynökre vall. Feladatuk, hogy Románia és Bulgária közt bizalmatlanságot és gyűlöletet szitessanak, intrikákat szőjenek és ez által a két állam egymáshoz való viszonyán rontsanak. Ez a missziójuk olyan nyilvánvaló, hogy vakmerőségük és büntetlenségük egyaránt csodálatot érdemel. Mert azok a román hazafiak, akik a szenvedély által magukat elvakítani nem engedik, Románia és Bulgária ellenséges viszonyában aligha láthatnak eszközt, mellyel hazájuk céljait szolgálhatnák. Azt még valószínűsíthető lenne, ha egy bulgáriai újságíró Románia ellen ellenségesen lépne fel, minthogy Románia egy kritikus pillanatot felhassnárt arra, hogy a mi területiális érintetlenségünket megsértse, de egy román publicista, aki a két szomszéd nép viszonyát megmérgezi, nem találhat ennéhez, mert tudatosan olyan hibát követ el, amely a hazaárulással egyértelmű.

A bukaresti sajtó ezen organumainak magatartása annál elítélendőbb, minthogy Bulgáriában senkinek sem jut eszébe, hogy Romániával, vagy bármely más szomszédal szemben vizállyt kereszen. Bulgária jelenleg nemzeti misszióját teljesíti és saját érdeke parancsolja, hogy a mások érzékenységére tekintettel legyen, különösen a jövődő békés együttműködés érdekében.

A bolgárok azonban remélik, hogy az a hidegvér, melyet a Bratianu-kormány mind- eddig megőrzött, Románia vezető köréit a jövőben sem fogja elhagyni. Ezt remélni annál több okuk van, minthogy azokat a mérges forrásokat ismerik, amelyből ezek az elvetemült kísérletek erednek.

Kívánatos volna, hogy ezeknek az ugrasztóknak az erőlködése, akik még árulástól sem riadnak vissza, a román hazafiak részéről határozott módon megzaboláztassanak és hogy bukaresti követségünk, melynek Romániához való legjobb viszonyunk ápolása képezi feladatát, e feladat teljesítésébe ne akadályoztassék. A románok és bolgárok közt semmi érdekellentét nincsen és bosszantó volna, ha béke-zavarok és zsoldosok vizállyt tudnának szítani ott, ahol a legteljesebb egyetértésnek kell uralkodnia.

Az újabb román terményszállítás.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik, hogy az osztrák-magyar és német konzorciumnak eladott 100 ezer vag-

gon romániai termény adás-vevési szerződését véglegesen kedden irták alá. A romániai központi kiviteli bizottság nevében Constantinescu Sándor, a korona-uradalmak minisztere és a bizottság elnöke, Greceanu Demeter és Enescu Fotin, a bizottság kiküldött tagjai irták alá a szerződést. Az osztrák-magyar-német konzorcium részéről Offenheim Vilmos, Klein Gyula és Melchior Károly szerepelnek, mint aláírók.

A központi hatalmak tevékenysége román megvilágításban.

Bukarest. A Moldova mai száma az általános háborús helyzettel foglalkozva, megállapítja, hogy a négyesszövetség eddig egyebet sem tett, mint beszédekkel, nyilatkozatokkal és borzasztó eihatózásokkal rémítgette a világot. Ezeket a fenyegetéseket azonban egy esetben sem váltotta be.

A központi hatalmak — írja a Moldova — épen ellenkezőleg cselekedtek. Nem beszéltek, nem fenyegetőztek, hanem győztek. A gallipoli expedíciónak és az angol-francia flotta dardanellai kirándulásának Konstantinápoly birtokát kellett volna jelentenie Oroszország részére. Mi lett belőle? Síralmas kudarc. Az entente legjobb hajói süllyedtek a tenger fenekére és 200.000 angol és francia katona halála után maradt abba ez a szegényletes vállalkozás.

Ma így történt ez keleten, északon és nyugaton. Mindenütt kudarc és kudarc. Pedig eközben a négyesszövetség folyton szónokolt, a központi hatalmak pedig egyre hallgattak. Hetek óta tart már az entente „rettenetes” előre bekonferált általános offenzívája az összes frontokon, de eredményt itt is csak a központi hatalmak tudnak felmutatni.

— Mit jelent mindez? — kérdi a Moldova, amely nyomban meg is adja a választ a kérdésre:

— Azt jelenti, amit mindig szem előtt kell tartanunk a jövőben is, hogy mialatt a négyesszövetség csak beszél és keresztülvihar-tetlen terveket sző, a központi hatalmak és szövetségeseik pozitív munkát végeznek.

A jassy-i egyetem új rektora.

Bukarest. A „Monitorul Oficial” című román hivatalos lap közli azon királyi dekrétumot, amellyel Cantacuzino Matei egyetemi tanárt kinevezték a jassy-i egyetem rektorává.

Nyomtatvány rendelők

szíves figyelmébe ajánljuk, hogy szükségleteikről idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, amennyiben később a — papíráruk rendkívüli emelkedésére való tekintettel — kénytelenek leszünk mai áraitukat aránylagosan emelni.

Fábry Sándor dr. ezüstlakodalma.

Az Aradi közlöny távirati tudósítása.

Arad, március 27.

Szombaton délelőtt tinnepélyes és megkapó keretek közt tinnepelte meg házasságkötésének huszonötödik évfordulóját Fábry Sándor dr., az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak vezérigazgatója, körülvéve a sok szerencsés akívánattól, tinnepeltetéstől, őszinte érzelmek megnyilvánulásától. Az tinnepség első és legmaghatóbb része a Luther-téri evangélikus templomban történt meg.

Délelőtt féltizenegy órára a templom hajóját zsufolásig megtöltötte a nagy és előkelő közönség: az ezüstművésztől ült házaspár családtagjai, rokonai, barátai, Fábry Sándor dr. tisztelői, az Acsev. egész központi tisztviselőikara, akik valamennyien egybegyűltek, hogy részt vegyenek azon a megkapó egyházi tinnepségen amikor a huszonöt év előtt adott állást az evangélikus egyház lelkésze megismétli a negyedszázadon át egymás oldalán híven kitartó házaspár felett. Frint Lajos evangélikus lelkész maga is mélyen meghatódva lépett az oltár elé, ahol Fábry Sándor dr. és felesége várta az ezüst-menyegző szertartását. Az áldás után Frint Lajos minden szívet megindító szép beszédet intézett az ezüstlakodalom tinnepszítő párnáz.

Az tinnep másikk része a család otthonban volt. Itt a családtagok, rokonok árasztották el szerencsés akívánásaikkal Fábry Sándor drt és nejét. Ott gyermekük között csak négyen lehettek jelen a telejtellenül szép családi tinnepsen: egyet: a házának fegyverrel szolgáló ifjabb Fábry Sándort katonai körülmények tartották távol, nem térhetett: naza az ezüstlakodalomra sem az orosz fronttól, ahol csapattával résztves: a küzdelemben. Fábry Sándor drt Aradról, Békésvármegyéből, Budapestről, Bécsből és az ország minden részéből levélben, táviratban számosan üdvözölték az emlékeztető napon és igen sokan keresték fel, hogy személyesen tejezzék ki jókívánásaikat.

Impozánsan nyilatkozott meg az Acsev. tisztviselőinek vezérigazgatójuk iránt érzett benső ragaszkodása és szeretettel teljes tinnepete az ezüstlakodalom alkalmából. A tisztviselői kar nevében az Acsev. osztályfőnökei jelentek meg Szathmáry János Acsev. igazgató vezetésével Fábry Sándor dr. vezérigazgatóval, aki lakásán, feleségével együtt fogadta a küldöttséget.

Szathmáry János szeretettől áthajított szavakkal to másolta a vezérigazgatójukhoz nagy-nagy család-ként ragaszkodó tisztviselők őszintén érzett jókívánásait, amelyet egyébiránt írásban is eljuttattak Fábry Sándor dr.-hoz. A művészi kalligratiával kiállított üdvözítőiratot, amelyet az Acsev. egyik tisztviselője irt le és amelyet a tisztviselői kar nevében valamennyi osztályfőnök aláirt, beszéde végén hatalmas azalea-csokorral együtt adta át az Acsev. küldöttsége az tinnepelt vezérigazgatónak és feleségének.

Az üdvözlésre Fábry Sándor dr. könyekig meghatóltan válaszolt és megköszönte azoknak, akik minden hivatalos munkában buzgón, fardhatatlanul támogatták őt a gondjaira bizott nagy intézmény vezetésében, hogy most ezen a családi tinnepsen szorgalmuk, bizalmuk és ragaszkodásuk mellett szeretetükkel, örömeiben osztozásukról is bizonyosságot teszenek.

Itália nem küldhet csapatokat a nyugati hadszíntérre.

(Ellenséges inváziótól tartanak az olaszok. — A párisi konferencia.)

Térségi híradások

Lugano—Amsterdam, március 27.

Lugano. Az olasz lapok a párisi tanácskozással kapcsolatban azt fejtik ki, hogy **Itália nem küldhet csapatokat Franciaországba.** A *Corriere della Sera*, a háború heccapja feltűnést keltő cikkben azt fejtik ki, hogy **Itália ellenséges invázió elleni védekezésre vonta össze csapatait. Ezért a nyugati hadszíntérre nem küldhet csapatokat.**

Tökéletes egység Itália és szövetségesei közt.

Amsterdam. Párisból jelentik: Vasárnap este Poincaré az olasz kormány tiszteletére vacsorát adott, melyen többen felszóltak. Briand és Salandra kifejezésre juttatták a tökéletes egységet, mely Itália és szövetségesei között van.

Franciaország nélkül elvész az entente.

Genf. Humbert szenátor a Journal vezércikkében a négyesszövetség konferenciájának feladatairól ír. A szenátor megállapítja, hogy Franciaország nélkül egy pillanatra sem állhattak volna meg a szövetségesek. Ha Franciaország nem segít, elvész Anglia és Oroszország is. Ez az ország veszített eddig legtöbbet és kénytelen állandóan az elapadó tartalékokból újabb anyagot kipréselni. Elérkezett az a pillanat, amikor a szövetségeseknek így kellene szólni:

— Elég! Kiméld erőidet, ne ontsd véreidet, munkásságodra később is szükségünk lesz. Becsületbeli kötelességünknek tartjuk, hogy rettenetes veszteségeiteket saját csapatainkkal pótoljuk.

Humbert patétikus föllendüléssel zárja be szavait és kijelenti, hogy csupán ez a téma foglalkoztathatja alapjában véve a konferenciát, ha a négyesszövetség mindenáron győzni akar.

Anglia képviselői a párisi tanácskozásokon.

Amsterdam. Párisból jelentik: **Asquit az angol kiküldöttekkel tegnap érkezett Párisba.**

Páris. Az angol kormány küldöttségét Asquith-ot, Greyt, Lord George-ot és Kitchener-t a pályaudvaron Lazare, Denys Cochin és Thomas fogadták.

Amsterdam. Angliát a párisi konferencián Bonar Law és Runciman képviselik.

Páris. Thome államtitkár tegnap Londonból, ahol Lloyd Georgeval Angliának és Franciaországnak a municiógyártás terén való ipari együttműködéséről tanácskozott, ide visszatért.

Olaszország hadikiadásai.

Bern. Az olasz kincstári hivatal kimutatásai szerint Olaszország hadikiadásai január és február hónapban 1.505.800.000 lirára rúgtak.

Évekig nem heverl ki Oroszország a gazdasági csapásokat.

Pétervár. A Ruszkoje Szlovo Oroszország helyzetét nem a legrosszabbnak mondja. Az ideai termés rendkívül sokat szenvedett a nagy esőzések miatt. Az export lehetetlensége miatt pang a kereskedelem. Az ipar nélkülözi a dolgozó karok millióit. A szállítási feltételek rosszabbak, és a rabul annyira esett, hogy ez már gazdasági veszélyt jelent. Még teljes győzelem eseté is évekre leane szükség, amíg kihevernek a gazdasági csapásokat.

Kiterjesztik Angliában a védőkötelezettséget.

Lugano. A Corriere della Serahoz érkezett londoni jelentés szerint Angliában a hadkötelezettség újabb kiterjesztése várható. A radikális frakció disszidensei azt követelik, hogy a nős férfiakat is kivétel nélkül sorozzák be a tizenhét évesekkel együtt. Ezt a tervet magukéva tették az unionisták is, úgy, hogy az alsóház hétszáz tagja követeli a hadkötelezettség kiterjesztését.

Ügyvédek

vagyonfelügyelői kirendelése.

(A kamara közgyűlése egyes ügyvédek kezezésében részesítése ellen.)

Az Aradi Közöny tudósítójától.

Arad, március 17

Az aradi ügyvédi kamara vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Parecz Béla dr. kamarai elnök nyitotta meg a közgyűlést és a jegyzőkönyv vezetésére Schütz Henrik dr. kamarai titkár, annak biztositására pedig Zabor Imre dr. és Votava Romulus dr. kamarai tagokat kérte fel. Meleg szeretettel emlékezett meg az elnök első sorban azon kamarai tagokról, kiket a háza védelme elszórtított rendes polgári foglalkozásuktól és kik — ma már több mint az összes tagok fele — katonai szolgálatot teljesítenek. A kegyelet érzésével emlékezett meg azon kártársokról, kik a háború kitörése óta halálukkal pecsételték meg a hazához való hűségét és azokról is, kik a múlt év folyamán elhunytak.

Ezután Parecz Béla dr. elnök párhuzamot vont a múlt évi rendes közgyűlés és a mai közgyűlés hangulata között. Múlt évben reménytelenség tartottuk volna azt, aki meg merte volna jósolni, hogy az ideai közgyűlést is a háború kellő közepén fogjuk megtartani. Ezen reménytelenség valóra vált, másrészt azonban, múlt évi közgyűlésünk óta a harctéri helyzet annyira javunkra változott, hogy ma már rendületlen bizalommal hihetjük azt, hogy a magyar állam és annak jogintézményei sértetlenül fognak kikerülni a nagy világkrizisből. Megemlékezett a múlt év nevezetesebb igazságszervi eseményeiről, a polgári perrendtartás életbeléptetéséről, az ügyvédség helyzetéről és

annak a háború utáni feladatairól, hangoztatta a kari szolidaritás és a szociális gondolkodás szükségességét és azon reményben, hogy az ügyvédség békés munkálkodása mielőbb kezdetét veheti, a közgyűlést megnyitja:

Schütz Henrik dr. kamarai titkár közlése mellett a közgyűlés letárgyalta a napirend egyes pontjait és elfogadta a választmány összes javaslatait, valamint megállapította a kamara által az igazságügyminiszterhez intézendő jelentés végső szövegét. Ezen jelentés letárgyalása alkalmával felszólt Schütz Henrik dr. kamarai titkár és a következő kijelentést tette:

— Az évi jelentéssel kapcsolatban szóvá kívánok tenni egy olyan tárgyat, mely annyiban függ össze a jelentéssel, hogy az igazságszolgáltatás terén tett tapasztalatot képezi. A napokban ügyvédi körökben sok szóbeszéd tárgyát képezte, hogy a törvényszék kényszerre kénytelenül egyikeztől a kártársunk feltűnése kedvezésben részesül. Több méltóztatnak rá emlékezni, hogy évekkel ezelőtt a kamarai jelentésben kifogásoltuk, hogy a tömeggondnokságok kiosztása nem történik igazságosan, amennyiben akkor egyes ügyvédek rövid időközökben ismételt tömeggondnoki kirendelésben részesültek, miközben pedig teljes mellőzésben.

Felszólásunknak akkor megvolt az eredménye, hogy ilyen természetű panaszra azóta a törvényszék nem szolgáltatott okot. A kényszerre kénytelenül eljárás életbeléptetése óta azonban ezen ügyosztály vezetője, ki azonos a csédfelirésszel, mint egyes bíró rövid időközben két vagyonteljesítési kirendelést juttatott egy kártársunknak, dacára annak, hogy eddig mindössze öt ügyben lett ügyvéd vagyonteljesítési kirendelve.

Ezen tényből azt kell következtetnünk, hogy a törvényszéki bíró ur utóbb a régebbi megkezdett rendszert akarja követni és az ő ügykörébe eső kirendeléseket kártársainknak egy nagyon szűk körre kívánja szorítani, holott az igazság azt kívánja meg, hogy ezekben egyformán részesedjenek mindazok, kikkel a megbízhatósággal bírnak.

Jól tudom, t. közgyűlés, hogy a vagyonteljesítő személyének megválasztása a bíró diszkrécionális joga, azonban úgy vagyok meggyőződve, hogy azon épületben, melynek az a rendeltetése, hogy igazságot szolgáltatassanak benne, ezen diszkrécionális joggal is igazságosan kell élni és nem illik úgy élni vele, hogy most már ismételt jogos felülvizsgálásra szolgáltatasson okot, nem illik a bírósági kirendeléseket azon jelleggel felruházni, hogy azok egyéni kedvezés folyamán, mert egyesek kedvezményben részesítése csak a többiek rovására történhetik.

Azért hoztam fel mindezeket, mert most a felhozott eset köztudomású lett, több kártársunk fordult emiatt panaszal részint az elnök urhoz, részint hozzám. Arra kérem a joggal panaszoló kártársainkat és a tisztelt közgyűlést, méltóztatassanak megnyugodni abban, hogy a kamara vezetősége figyelemmel fogja kísérni a további kirendeléseket és ha annak szüksége fog mutatkozni, a választmány után a sérelem orvoslása érdekében meg fogja tenni a szükséges lépéseket.

A közgyűlés ezt helyesléssel tudomásul vette.

Végül a közgyűlés az Arad városi adó-felszámolási bizottságba rendes tagul Schütz Henrik dr., póttagul pedig Jancu Kornél dr. kamarai tagot választotta meg.

— Magyar emlékművek Belgrádban, Varsóban és Berlinben. Budapesti jelentik: Az Akadémia mai ülésén Fraknoi Vilmos püspök javasolta, hogy a magyarság emlékére Belgrádban, Varsóban és Berlinben emléktáblákat állítsanak fel. Ez emléktáblák Hunyadinak Belgrádban vívott győzelmét, Varsóban Báthory legyel királytá történt megváltását, Berlinben Bismarck és Andrássy tanácskozását ábrázolják. Fraknoi vállalta az emléktáblák költségeinek fedezését. Az Akadémia érintkezésbe lépett a miniszteriummal.

— A franciák léghajókat akarnak építeni. Párisból jelentik: A Petit Parisien egyik legutóbbi számában August Vimilla fájdalmas beismeréssel állapítja meg, hogy milyen nagy szerepet játszanak a Zeppelinek a jelenlegi háborúban. Vimilla léghajók építését követeli a kormánytól és kijelenti, hogy a kormányozható léghajók akár Zeppelin-rendszerűek is lehetnek. Először is nincsenek kormányozható léghajóink, illetve csupán néhány gyöngén működő léghajóval rendelkezünk. A technika profétái régebben kijelentették, hogy a kormányozható léghajók katonai szempontból hasznavehetetlenek. Inkább a repülőgépeket kell szaporítani azon a pénzén, amit a léghajókra szántak. Ezek a különben jóhiszemű, de nagyképű emberek a tények ellenében kénytelenek elismerni, hogy rosszul számítottak és egy kicsit túlságosan előrelátnak a jövőbe. Kétségtelen, hogy a repülőgép ha sikerül tökéletesítése és megnagyobbítása, egyedüli uralkodója lehet a levegőnek. Addig azonban, amíg ez elérkezik, a léghajó uralja a levegő végtelen tengerét. Bár mi is építünk volna Zeppelin-rendszerű léghajókat repülőgépeink mellett. De a mulasztást még helyre lehet pótolni és ajánlatos, hogy minél előbb kezdjünk hozzá a munkához.

— Az erkölcstelen Szerajevó. Szerajevóból jelentik: Az itteni rendőrség, amely már két esztendővel ezelőtt is nagyszabású leánykereskedő üzelmeket leplezett le, ismét hasonló célú bűnözőket jött nyomára. A messze szerteágazó bűnyűben, amelyben Imasjuk rendőrönök két héten át folytatta a nyomozást, már eddig is sok személyt letartóztattak. A főbűnös Jankovics Natália, kereskedő neje, Puhajai Luoja, Reudulic Anica vendéglősök, egy-egy cukrászlet tulajdonos, hivatalosja, varrónő stb. Ezeket kivül a nyomozás egész sor gazdag és tekintélyes pozíciója térti ellen folyik, akiket csábítás címén vonnak felelősségre. A bűnözőket áldozatainak nagy része jó házból való iskolai tanuló-leány, akiknek szülője csak a rendőrség révén értesült leányuk életmódja felől. A leplezett leányok egy része szökést kísérelt meg szegényében, másik öngyilkosságot kíséreltek meg, mindebben azonban megakadályozta őket az éber rendőrség, amely most szigorú szülői őrizetre bízta a kerítőszo-veikezet áldozatait.

— Adomány. Löwy Márkusz apatoki birtokos a harcterén elesett fia Juhász Arpad emlékére a borosjenői isz. hitközségnek templomépítésre 1000 koronát adományozott.

— Engel keresk. szaktanfolyama (Lázár Vilmos-utca 2.) Könyvelés, gyorsírás, gépírás, levelezés stb. Alapos gyakorlati oktatás. Díjtalan állásfoglalás. Beiratkozások az áprilisban kezdődő tanfolyamra folyó hó 27-től április 5-ig. Telefon 1048. 1661

— Köszönetnyilvánítás. Megboldogult Adler Imre dr. ravatalára szánt koszoru megváltása fejében Schenk Samu 20 koronát adományozott az Autóld-Erdélyi Kereskedelmi Utazók Egyesülete özvegy és árv. alapjára. Ez adományért ezután mond halás köszönetet az egyesület elnöksége.

— A hadiárúknak. Arad város árvaszéke köszönetét fejezi ki Keppich Zsigmondnak, hogy Adler Imre dr. ravatalára szánt koszoru megváltásaként a hadi árúk alapjára 20 koronát adományozott.

— Alkalmi olcsó árak a Fischer árúházban. Jó minőségű teher vagy színes tértű ing darabja 7 korona, egy nyulszőr kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweis harisnya 2.50 kor., gyermek patent és cérna harisnya 1.50 kor.-tól 3 koronáig. Megérkező a gyönyörű matróz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy tértű vagy nő nyers selyem ernyő 7 korona. Fischer Nagy Áruháza. 271

— Könyvtárakat, bélyeggyűjteményeket és hangjegyeket vesz Kerpel könyvkereskedése.

— Gyermek-kocsik, gyermek-azákok csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

Visszatér az élet Szerbiába

(A szerb gazdasági viszonyok. — Megindult a kereskedelem verkenyése.)

ARADI KOZLONY TUDOSÍTÓI.

Belgrád, március 27.

A meghódított szerb területen a gazdasági viszonyoknak a rendes kerékvágásba való visszatérése mind gyorsabb és gyorsabb tempót ölt. Ma már ott tartunk, hogy Belgrád régi lakosságának több mint kétharmad része visszatért és nap-nap után nyílnak meg a legkülönbözőbb szakmájú üzletek. Magától értetődik, hogy fellendüléseről vagy az üzleti élet pezsgéséről ma még szó sem lehet és valószínűleg a háború folyamán, ha a fejlődés az eddigi kedvező irányban marad is meg, normális üzleti élet aligha fog még Szerbiában kialakulhatni. Nagy akadályja ennek egyrészt az, hogy az egész hódított terület becső hadsintár lévén, ott a szabad mozgásnak a hadviselési érdekek bizonyos elkerülhetetlen korlátokat szabnak, másfelől pedig a vasutak még magától értetődőleg katonai kezelés alatt állanak és természetesen elsősorban ugyancsak hadviselési érdekeket szolgálnak.

Katonailag van megszervezve az árubevitel is Szerbiában. A katonai kormányzás (K. u. k. Militärgouvernement) Belgrádban Waarenzentralagart (Központi áruraktárt) létesített, részben azért, hogy a lakosságnak a legszükségesebbel való ellátását biztosítsa, részben pedig azért, hogy az árúmozorát meggátolja. Akármiféle árúnak a bevitel a hódított szerb területre csak ennek a Waarenzentralagernek a közvetítésével lehetséges, viszont azonban a Központi áruraktár vezetősége a hozzá fordulóknak minden irányban készséggel áll felvilágosításokkal rendelkezésére. Azok a magyar gyárosok és kereskedők tehát, akik Szerbiába valamilyen árut kivinni szándékoznak, legjobban tessék ha a végén a Központi áruraktár vezetőségéhez fordulnak, amelynek az élén különben magyar emberek: Weinmann, Rothhauser és Marák főhadnagyok állnak, és a melyikkel magyarul is lehet levelezni.

Katonai kezelés alatt áll Belgrádban a villamos vasúti és világítási üzem, amely már kitógástalanul funkcionál, valamint katonai kezelés alatt folyik egyes szűkebb alapon a bányák művelése és erdők kitermelése is. A belgrádi gőzmalmok közül egyet a katonaság rekonstruált és szintén üzembe helyezte.

A Belgrádban volt ipartelepek közül a spódium és enygyár már dolgozik, ellenben a vasöntőde, a gyufa-, cukor- és dohánygyár, valamint a hajójavító telep a háború folyamán teljesen tönkrementek és egyelőre még rekonstruálhatók nem voltak. A bányákat, egy ki-

sebb szabású jéggyárat és a szappangyárat a katonai fennhatóság tartja üzembe és ezek kizárólag a hadsereg céljaira dolgoznak. A katonaság tartja továbbá üzemben nemcsak a belgrádi, hanem a jagodinai és valika-pláninai vágóhidakat; utóbbi helyen a német hadvezetőség kezelése alatt egy sörgyár is dolgozik, míg a belgrádi sörgyárban a munka a mi katonai kormányzásunk vezetése alatt folyik. Megkezdtek már az üzemüket a szövés- és posztógyár, egy kisebb szabású csőfődégyár és szalmakalapgyár. Az iparnak még a régi keretekbe való teljes kifejlődését is lehetetlenné teszi a nagy szénhiány. A hadvezetőség elkövet ugyan mindent, hogy elegendő szénrel lássa el az országot, de a forgalmi zavarok, a vasúti vonalaknak katonai célokra való igénybevétele nagy mértékben meggátolja az ebből törekvések érvényesülését.

A kiviteli kereskedelem még majdnem egészen szünetel, de ebben az irányban is már megtörténtek a kezdeményező lépések, így a Kereskedelmi Bank most szervezi a szállítva- és asztalgyümölcs-, valamint a diókereskedelmet és előreláthatólag ezekben a cikkekben, ha nem is valami óriási mennyiségek, de mégis számottevő kvantumok jöhetnek majd Szerbiából hozzánk. Ellenben hús, illetve élő állatok kivitelére belátható időn belül számítani nem lehet, mert a háború alatt a szerbiai állatállomány igen erősen megfogyatkozott és a katonai kormányzás nagyon helyesen arra törekszik, hogy az állatállományt teljességgel. Epen ugy nem várható Szerbiából gabonakivitel sem mert a bevett terület a rendes termésnek csak mintegy harmadrészét biztosítja és az épen hogy az ottani lakosság élelmezésére lesz elegendő.

A hitelviszonyok rendeződésének tekintetében szintén serényen folyik a munka. A törvénykezés megszervezésére kivonatt magyar bírák már megkezdtek működésüket és előreláthatólag aránylag rövid idő alatt a rendes polgári bíráskodás meg fog indulhatni. A magyar és osztrák honosok kinnlevőségének behajtása érdekében szintén folynak a tanácskozások perazé telekkönyvek hiányában és a birtokviszonyok teljes rendezetlensége mellett, de meg azért is, mert éppen a munkabíró fértiák egy nagy hányada hiányzik és azok közt természetesen igen sok adós tól sem lehet, ennek a kérdésnek a gyökeres megoldása igen nagy akadályokba ütközik.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A Széchenyi malom közgyűlése.

ARADI KOZLONY TUDOSÍTÓI.

Arad, március 27.

Az Aradi Széchenyi gőzmalom, Arad egyik legvirágzóbb és legnagyobb iparvállalata tegnap délelőtt tizenegy órakor tartotta Kintzig János elnöklésével rendes évi közgyűlést. A részvényesek szinte elismeréssel hallgatták végig az igazgatóság jelentését, mely az elmúlt év nehéz viszonyai dacára is meghozta az elsőrangú üzleti eredményt.

A közgyűlést a részvénytársaság elnöke, Kintzig János nyitotta meg. Miután megállapította a közgyűlés határozatképességét, a jegyzőkönyv vezetőjéről Kópt János dr-t és annak hitelesítésére Szathmáry Mihályt és Simonffy Aladárt kérte fel. Ezután Tezner Lajos vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését, mely hű tükrözött a társaság elmúlt üzleti éveinek. Az igazgatósági jelentés szerint az 1915. üzletév üzleti szerek számán 5682 ko-

rona 84 fillér, továbbá behajtatlan követések címén leirt 13226 korona 37 fillér és az értékesítési tartalék alapján 153147 korona 26 fillérrel való dotálás után mint tiszta nyereség 114,462.33 K. mutatkozik. Kormányrendelet szerint az igazgatóság és a tisztviselők jutalmára levonandó 18 442.87 K. mely után marad 95,019.46 K. ehhez járul az 1914. évi nyereség elővétel 29,289.96 K. összesen tehát 125,309.42 K. áll a közgyűlés rendelkezésére. Javaslata hozta az igazgatóság, hogy 1441 dr. tiszti részvény után a múlt évi részvények megvásárlására darabonként 50 korona, összesen tehát 72,050.— K. tiszti részvény nyugdíjra felvételére szaporítására 15,000 K., jótékony célra 2,000.— K. összesen 89,050.— K. fordítsanak, míg a fennmaradó 36,209.42 K. új számlára elhelyeztessék.

Az igazgatóság jelentés után a felügyelő bizottság jelentését olvasták fel, melynek adatait az igazgatósági jelentéssel együtt a részvényesek tudomásul vették. A szokásos jelentvények megadása után a közgyűlés az elnök elnökletével ért véget.

A közgyűlésen jelen voltak: Kintz János, báró Neuman Dániel, báró Neuman Alfréd, Walder Gyula, Kintz Géza, Gatzjahn Mihály, Szahmáry Mihály, Fuchs Ignác, Laczay Endre, Goldschmidt Sándor, Simonffy Aladár, Fuchs Arnold, Tenner Lajos, Eckert Gyula, Schwartzt József, dr. Köpfl János és Leipnicker Adolf.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Kedd, 1916. évi március 28-án:

C. Sériet. Rita Sacchetto táncművésznő és a „Nordisk” tilm primadonnájának **Táncestélye.**
Végül: **A virágfakadás.**
Vigjáték.

Kedde este fél 8 órakor.

Felvezet. **Rudnyánszky Endre.**

NYILTÉR.

Jó karban levő 6—7 hektoliteres boros hordók megvételre keresetnek.

1654 **Cadm a kiadóban.**

As ezen nyomat alatt készítették nem vállalnak felelősséget.

A béke

biztos győzedelmünk után el fog érkezni. — Diadalaink egyik lelkes hirdetője az „Aradi Közlöny.” Április 1., az újévnyegyed beköszöntése

már közel van

amikor is új előfizetés nyílik az „Aradi Közlöny”-re. Az „Aradi Közlöny”-t úgy idehaza, mint az összes harcatereken nagy előszeretettel olvassák és

mindenki alig várja

Aki a világháborúról, valamint a napi eseményekről állandóan megbízható híreket, pontos tudósításokat és érdekes cikkeket akar olvasni, az

nem késhet soká

és megrendeli az „Aradi Közlöny”-t, mely Magyarország legolvasottabb és legelterjedtebb vidéki napilapja. — Tessék mutatványszámot kérni!

Következő

újdonságok érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Zola: Összeomlás, France Anatol: Coignard abbé véleményei, Lőrinczy: Az övegy fau, A. Msdékung: A megbélyegezettek, Lázár I.: Ezter, Herczeg G.: Végig Szarbián, Ibsen: Hedda Gabler, Gubányi: Mukdeni sirok, Szomor: A pénné, Borsszem: Szapnel naptár, Lakatos L.: A bécsi táncosnő, A. Madlung: A sziv, Szabolcska: Háborus versek könyve, Szomor D.: A peáná, Bossing T.: Rozmaring hercegnő, Drégely: Kicsesszony férje, Kurt: A pramysli repülő, Szemere: Apró regények, Pasztor Árpád: Vengerkák, Molnár: Egy haditudósító emlékei, Gábor: Cikliámen, Maupassant: A porosz tiszt kívánsága, Ewers: Borzalmak könyve, Kálnoki: Újságíró iskola, Herczeg Ferenc: Új idők 1915, Krudy: Pest 1915-ben, Lázár: A kőnáju Fantom, Csikszentmihályi: Minden csak álm.

Németen: Janitschek: Die Sterne des Herrn Erika, Hedra Sven: Nach Osten, Katz G.: Lotte Lards Traum vom Glück, Meyrink: Der Golem, M. Schoepp: Blockade, Wilhelm: Fánt u. Genossen, Reuter: Ins neue Land, G. Hermann: Heinrich Schön jun, Heessel: Der Kramladen des Glücks, Linnankoski: Das Lied von der glutroten

Blume, Ganghofer: Die stählerne Mauer, Reise zur deutschen Front, Höcker O.: Die junge Excellenz, Zeromski: Der Rächer, Kohlenegg: Die Treppe, Hirschfeld: Die Belowsche Ecke, Rasmussen: Der kalte Eros, Balner: Feine Fäden, Gerstmann: Die Sponin, Brie A.: Lady Hamilton.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 80 fillér vagy kötetenként fizetve 12 fillér.

Vidéki naplók is a legfigyelmesebb közölgésben részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba újjdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona 60 fillér, vagy füzetenként 40 fillér.

Léghajbakk: Reményi: Amikor a rózsák lehullnak, Reményi: Bölcsődal, Szibériai néprómáné, J. Fucik: „Vom Donaunfer” (Walzer), Heidelberg: Szép, szép, uri dáma... Zerkovits: Nekem már semmi se fáj!... Zerkovits: A csongrádi jegyző lánya ül a szongoránál... Dienzl: Altatótdal, Zerkovits: Lessz még egyszer ünnep a világon!... Stolz: Servus du! Christine: A hat kadett, Ötvös: Tyű de kutya jó kedvem van, Anyos: Valahol a Tisza partján, Havasesőt csapkod a szél, Edes anyám sohse féltson, Sairmal: Mágús Miska.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

2821 könyv-, zenemű- és papírkereskedése Aradon.

Matteine-féle

patkány- és egérintés

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintéshez ajánlok **patkány- és egérintésbacillus**. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintő-szere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintés bacillus ára:

1 kis adag 2—300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3—600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine”

vegyszeti laboratórium

Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Telefon 10—45.

SIROLIN „Roche”

melibetegségek, száma, hurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki hosszabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használják.
3. Asztmában szenvedők, kiknek a betegségét sirolin használata jelentősen csökkenti.
4. Skrofulózisban szenvedő gyermekek, kiknek a betegségük kezéülése sirolin elnyelésével gyorsabb.

Valódi rózsaburgonya

étkezésre és vetési célokra kapható

Kalmár Endréné

Arad, Arpád-tér 5. szám. Városi és megyei telefon 670.

Nyomatványok

csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t. nyomdájában.

Április 1.

az új évnegyed kezdete közeledik!

Ez alkalomból értesitem Arad újságírói közönségét, hogy helyben, a Zrínyi-utcában levő hírlap-irodám, melyet „Az Est boy-vállalat, hírlap- és hirdetési iroda” címen vezetek, felvesz

előfizetést hirdetést

az összes magyar- és külföldi lapok részére. Bármilyen magyar, vagy külföldi könyvet raktáron tart, illetve a legrövidebb idő alatt megkaphat. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri:

BARNA BÉLA,

„Az Est” főbizományosa, Az ált. beszerz. r. t. bizományosa. — Telefon 398. sz.

Keresek

vegyeskereskedésem részére

tanulót.

Feltételek: teljes ellátás és ruházás.

Ajánlatok:

Leipnicker K. és Társa céghez KONOP. 1618

Rum — likőr

essentiák és compositiókban - állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom” 50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom teaurum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502 Nagyban kapható:

Szemző Armin

áruügynökségénél, Arad. Telefon 592

Használt ólom megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Macskásy Sámuel

kályhás-mester.

Április hó 15-től Andrassy-tér 8. sz. alatt lezok lakásom.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy cserépkályhák tisztítását, javítását, átalakítását és mindennemű idevágó munka rendezését már a fűtési időny megszűntétől kezdődőleg megkezdjenek eszközölni, mivel munkaerő hiány miatt magam végzem azokat és így több időre van szükség, hogy a jövő fűtési időnyre a munka rendezés elvégeztessék. Kérve szíves megrendelésüket, maradtam mély tisztelettel:

Macskásy Sámuel. 1647 Arad, Boros Beni-tér 16. sz.

Vágott

Sodrony

szőlőkötözéshez

kapható.

Nagyobb vételnél előnyös ajánlat.

Messzer Armin, Pankota. 1656

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-útc. 1. sz. a. II-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezeltem betegemet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyaszás útján) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucuk fogazatok, szájpadiás nélküli és légtárával. Arany, ezüst, amalgám, porcelán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-szabás mellett készíttetnek. Beesés pártfogását kérve tisztelettel Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. a. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig. Vidékiek 24 órára belüli kielegítettnek. 1271

Két belga ló eladó.

Saját termésű

fűzfavessző

jutányos árban, nagyobb mennyiségben kapható

MANDL ZSIGMOND

cégnél Makón. 628

ALAPITTATOTT 1892. BEN.

HIDEGVIZ-GYÓGYFÜRDŐ

Arad, Deák Ferenc-utca 2 sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy kényelmesen berendezett

női és férfi hideg-gyógyfürdőm

folyó hó 28-án megnyitom. — Elsőrendű masszázsoló, ki a női gyógyot vezet. Női osztály reggel 7—12-ig, d. u. 2—5-ig, a férfi osztály reggel 6 órától esteli 7 óráig a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Külön berendezett kitűnő hatású orosz gőzfürdő. Ezenkívül meleg kádfürdőkkel is rendelkezem. A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Posch Károly. 1680

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss: Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használatát igen fontos. Egy üveg utasítással ára 2 korona 50 fillér.

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin.”

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legesebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt is lehet mosni,

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szörvesztő-Dephlor.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalommal szőrejt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél Hajós Arpád gyógyszer-tárban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1884. évsz. Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Fiatal,

magános urind tisztességes ösmere-
retségét keresem. Leveleket „Ki-
tartó” jellegre a kiadóba kérek.
1687

„Lófőherke”.

Ne kinozzon. Fénykép nem magáé.
Könyörgök megismerkedésért. Dis-
cretió becsületesszóra biztos. Ibo-
lyáért millió kézesök. Várom a
gyönyörteljes pillanatot, mikor
együtt lehetünk a sződben, mikor
távol a város zajától élvezzük ket-
ten a mámorító tavasszi levegőt.
1688

ELLÁTÁS.

Tisztek és önkéntes urak
kitűnő ebédet kaphatnak jutányo-
san uriháznál. Cím a kiadóhiva-
talban. 1659

ALKALMAZÁST KERES.

Irodai munkát

elvéllal 6 középisko át végzett
husz éves fiatalember. Cím a kiadó-
hivatalban. 1658

Fűszer- és vegyeskereskedő
segéd, 20 éves, hadmentes, an-
gros üzletben már alkalmazva
volt, magyar, német és román
nyelvet bírja, április 1-re alkal-
mazást keres. Címe: Samovits
Bernát, Weissberger Lipót cégnél
Harczó, Aradm. 1686

Megfelelő állást

keres egy 4 polgárit és kereske-
delmi tanfolyamot végzett, 17 éves
egyen. Cím a kiadóhivatalban.
199

Elarusító

bármily szakmabeli üzletbe ajánl-
kozik április 1-re. Cím a kiadó-
ban. 1648

Nyugalmazott alstist,

47 éves, hadmentes, megújítható,
szerepny feltételek mellett keres
alkalmazást. Cím a kiadóban. 200

Intelligens leány

ajánkozik azonnali belépésre ne-
velőnőnek, magyar, német nyelvet
bírja. A varrásban jártassággal
bir. Cím a kiadóban. 1649

Allást keres

egy éves kereskedelmi tanfolya-
mot végzett leány. Cím Perimut-
ter üvegkereskedése Tökölly-tér.
1627

Fehérnemű javítást

slingelést, madériát, harisya stop-
polást és fejelést igen olcsón vái-
al. Cím a kiadóban. 1614

ALKALMAZÁST NYER.

Perfekt könyvelőt

keres aradi iparvállalat, lehetőleg
terményáru szakmából, azonnali be-
lépésre. Ajánlatokat bizonyítvány-
másokkal „Allandó” jellegre a
kiadóhivatal továbbít. 1599

Főzéshez értő mindenest

keres elsőjére Wagner, Erzsébet-
körut 10. 1642

Szobaleány

jó bizonyítványokkal kerestetik.
Bohus-palota II. em., ajtó 24., III.
kapu. 1648

Keresek

irnoknak egy olyan nőtlen, gaz-
daságban jártas egyént, ki irodai
munkát is tud végezni. Jelent-
kezni lehet a tulajdonosnál, Purgly
Emil, Tompapurata. 1640

Allandó állásra

keresek józanéletű, hadmentes,
vizsgázott fűtőt, vagy lokomobil-
kezelőt. Schilling-malom Erdő-
hogy. 1639

Irodista,

vagy irodistand, perfektt magyar,
német levelező, azonnali belépésre
alkalmasat nyer. Luttvák József,
A-stalos Sándor-utca 8. 1658

Fiatal segédet keresek

fűszer- és vegyeskereskedésembe
április 1-re, Reisz József, Alsó-
simánd. 1596

INGATLAN.

Eladó

Kovácsin egy 5 holdas szőlő,
gyönyörű kilátással, kut kitűnő
ivóvízzel, kolna, új prés, hordók,
minden hozzávalóval, különösen a
pormentes levegőért betegeknek
igen ajánlatos. Bővebbet Csiky
Gergely-u. 25., özv. Volgt Her-
manné. 1650

Szőlő 4000 □-öl Kovácsin

pormentes hegyen, megfelelő kol-
nával, kuttal és teljes felszerelés-
sel eladó. Cím a kiadóban. 198

KIADÓ LAKÁS.

2 szobás utcai lakás

előszoba, fürdőszoba és mellék-
helyiségekkel majus 1-re kiadó.
Kossuth-utca 89. 1657

Egy 5 szobás

II. em. modern lakás, minden
mellék-helyiségekkel, Petőfi-utca
10. szám alatt kiadó. Bővebbet a
házmesternél. 844

2 szobás utcai lakás

elő- és fürdőszobával, villanyvilá-
gítással, majus 1-re kiadó. Da-
rányi János-utca 4. 965

Modern

háromszobás lakás majus 1-re kiadó
Kassa-utca 6—7. szám alatt. 1601

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó

nagy, erős ládák colos deszkák-
ból, a kalmas disznóknak vagy
egyéb célokra. Cím a kiadóban.
1641

Használt tényképezőgép

18×18 cm. nagyságu, jutányos
áron eladó. Megtekinthető Réthy
papírkereskedésben. 1651

Hóphely

burgonya kapható nagyban és ki-
csinyben Herbstein C. listkeres-
kedőnél, Boczkó-utca. 1591

Hátasló

barna kanca, 8 éves, körülbelül
170 cm. magas, hibátlan, 1½ évig
a harctéren volt, jól belovagolva
eladó. Fehér Kereszt szálloda 87.
1619

Leander,

15 darab vegyes fehér és piros
színű eladó. Cím a kiadóban. 1646

Régiségeket,

műtárgyakat, képeket vesz Zom-
bory fodrász, Forray-u. 1652

Ebédli berendezés

kevesség használt áthelyezés miatt
eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1620

Hering

5—600-as hordószámra kapható
Reisz József-nél Alsósimánd. 1608

Veszek

a legmagasabb árban uraktól leve-
tett férfi ruhát, mindenféle egyen-
ruhát, valamint használt butort.
Vidékre is megyek. Bleier Ignác,
ruhakereskedő Arad, Szentpál-u.
12. szám. 229

Modern, finom és olcsó

levélpapírost Pichlernél Szabadság-
tér 1. kaphat. 611

„Eos”

színes és lack cipőtisztító 76 fillér.
Geoba patent sámfia párja 8 kor.
Cipőtörszede, Andrassy-tér 22. 181

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kap-
hatók, hitelképes egyéneknek köl-
csön és réssletfizetésre szállítok
Garai Károly bej. cég butorüzleté-
ben Aradon, Asztalos Sándor-utca
5. sz. 913

Az Aradi és Csanádi Egyesült
Vasutak borosjenői és apátfalvai
kerészeteiben a legjobb minőségű,
fajtiszta, erős példányu, alacsony
és magas törzű rózsafák, külön-
böző gyümölcsfa csametek és üveg-
házi növények szállítása megkezd-
dő. Méréselt árak mellett meg-
rendelések elfogadtatnak ACSEV.
külön birtok-kezelőségénél ACSEV-
palota, József főherceg-ut 22.
szám. 1086

ÜZLETEK.

Temeskövesden

korlátlan italmérés, dohány és
bélyeg engedélyekkel rendelkező
üzlet házzal együtt eladó. Erte-
kezni lehet Ponta Demeterné Te-
meskövesd utolsó posta Aga. 1600

KÜLÖNFÉLE.

Pompás zamatu rumot

készíthetünk a Földes és Hehs-féle
Rumessenciából. 6 deci szesz-
hez öntsünk 4 deci vizet, 1 kis
üveg rumessenciát, ára 30 fillér
és kész a legfinomabb, legkelle-
mezebb zamatu rum. — Földes
gyógyszertár, Hehs gyógyszertár,
Bathány-utca. 12

Vörös heremag

Lucerna mag

kisebb és nagyobb
mennyiségben
kapható 1665

Pollák Arnold

szállítónál Arad, Petőfi-utca I. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönség
szives tudomására hozni, Aradon a
Lázár Vilmos-utcában (Földes
palota) egy a mai kor kívánalmainak
minden tekintetben megfelelő

cipész-üzletet

nyitottunk,

hol a legmodernobb férfi-, női cipőket
készítünk. Szakiasmeretünk arra bátorít,
hogy a n. é. rendelésinket fényesen kielé-
gíthetjük. 1657

Cipő felsőrész elkészítése és javítá-
sok pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását
kérvé, vagyunk kitűnő tisztelettel

Stefán és Virág.

Aranyat

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
vagy becseréli; ugyszintén
régiségeket vesz és elad

Losonczi Lajos

óras és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 964.

Nagyserdén bevált a harctéren kün-
döknél és általában mindenkinél mint
legjobb

fájdalomcsillapító beábrzés

meghűlés, rheuma, kőzvény, influenza,
torok-, mell- és hátrájás seb. esetekben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment eszterci
compoz.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K—30, 1-60, F—

Kapható gyógyszerárakban
vagy közvetlenül az „ARADY
KÖZLÖNY” címzett Dr.
Richter-féle gyógyszerárban,
Prága I. Elisabethstr. 5.

Hajonkenti szállítóda.

8609